

B3

B3

A3

A3

B4

B4

A4

A4

B5

B5

A5

A5

DE ARBEIDERSRAAD

ORGAAN VAN DE
KOMMUNISTIESE ARBEIDERS
GROEPEN NEDERLAND

Nr. 8/9.2e Jaargang Augustus 1936 Verschijnt maandelijks.
Losse nrs. 5ct. Per jaar 60 cts.

BURGEROORLOG IN SPANJE

Tod und Verderben allen Bedrückten!
Leidendem Volke gilt unsere Tat!
Zehrt gegen sie, die mordenden Waffen,
Dass sie ernten die eigene Saat.
Mit Arbeiterblut gedüngt ist die Erde,
Gebt Euer Blut für den letzten Krieg.
Dass der Menschheit Erlösung werde.
Feierlich naht er, der heilige Sieg.

Auf, auf nun zum mutigen, heiligen Kampfe!
Erobre die Welt nun, Du Arbeitervolk!
Auf die Barrikaden! Auf die Barrikaden!
Erobre die Welt nun, Du Arbeitervolk!

(Russische Revolutie-mars.)

Wie de ontzaglijke heldenstrijd van de spaanse massa's met elke vezel van zijn wezen neeleeft, wie voelt dat het bloed van de spaanse proleten o n s bloed is, wie begrijpt, dat op de slagvelden van de spaanse revolutie tans over de toekomst van Europa beslist wordt, dien dreunen onwillekeurig de doordringende woorden en het felle rytme van het oude russische revolutielied in de oren. Meer dan een maand reeds woedt de ontzaglijke strijd tussen de massa's der spaanse proleten en de fascistische generaals-reactie op het Iberische Schiereiland.

De massa's der spaanse proleten, want in naam noge het leger der revolutie dat de contra-revolutie bevecht, "volksfront" troepen heten, in feite zijn het de spaanse arbeidersmassa's, die tans de beslissende strijd voeren. Zonder de strijdwill onder spaanse klassegenoten, zonder de onverzettelijke wil van de honderdduizenden socialistische, communistische anarchistische en syndicalistische massa's om de mitende generaalsreactie neer te slaan, zouden de militaristische desperado's, de oorspronkelijke "volksfrontregering", met één strek hebben weggevaagd. Wie de berichtgeving omtrent de spaanse gebeurtenissen nauwkeurig en kritisch heeft gevolgd, kan aan dit laatste niet twifelen. Eerst trotseren de spaanse proleten, mannen en vrouwen de dood en erger omdat zij, zoals de spaanse correspondent van HET VOLK in een brief uit Barcelona zegt, "liever dood op het slagveld blijven, dan levend verdrukt en geestelijk onteerd te worden onder een terroristische-fascistische schrikbewind." De spaanse proleten voeren een titanenstrijd, zoals Europa nog slechts zelden heeft doorgemaakt. Een titanenstrijd, die vrijwel geen historisch voorbeeld heeft, doch die als koninkventie past in de reeks machtige strijdbewegingen tegen het fascisme, die Europa de laatste maanden doorgemaakt heeft. Wij verwijzen naar de grote stakings- en bedrijfsbezettingen in Frankrijk en naar de stakingsbeweging in België. Het is duidelijk, dat in West-Europa het fascisme niet meer zonder slag of stoot kan winnen.

Het moge al mogelijk zijn, allerlei historische vergelijkingen te maken, het moge waar zijn, dat zonder de revolutionaire historie van het spaanse volk een beweging van een intensiteit en een omvang als tans niet denkbaar is, in wezen is toch dat wat zich tans in Spanje afspeelt, zonder historisch voorbeeld. Zonder historisch voorbeeld, omdat het is een beweging en een strijd van onze eigen chaotische en gigantische tijd. Natuurlijk kan men vergelijkingen

maken met de grote Franse Revolutie van 1789, met de Russische van 1917, of met de z.g. Duitse Revolutie van 1918, maar in werkelijkheid gaan al die vergelijkingen mank. Reeds MARX heeft erop gewezen, dat in belangrijke tijdperken de mens de neiging heeft zijn optreden te vergelijken, op één lijn te stellen met grote historische voorbeelden. Zo hadden de revolutionairen van de grote Franse Revolutie de neiging zichzelf en hun tijd te meten aan en te omkleeden met gebeurtenissen en symbolen uit de geschiedenis van het Romeinse Rijk en van het klassieke Griekenland. Zo zien we telkens weer de grote perioden van de Russische Revolutie vergeleken met tijdperken uit de grote Franse Revolutie. Ter karakteristiek worden zelfs de namen van die tijdperken eenvoudig overgebracht op schijnbaar analoge tijdperken van de Russische Revolutie. Terwijl men voor de ontwikkeling in het tegenwoordige Frankrijk en in Spanje vergelijkt met perioden uit de Russische Revolutie. Zo zien we b.v. de vraag opkomen, zal Blum de Scheidemann van Frankrijk worden? Zelfs schreef "Proletenstemmen" "Salengro is de Franse vertaling van het Duitse woord Moske". Zo wordt de vraag opgeworpen: Zal Azana de Kerensky van Spanje worden? Of: is Cabalero de Spaanse Lenin? Alles aanduidingen en beweringen, die in wezen uitgaan van de opvatting, dat de historische ontwikkeling zich in herhalingen voltrekt. Intrinsiek genomen is zulk een opvatting eerder staties (onbewooglijk) dan revolutionair. Immers de geschiedenis herhaalt zich niet, de historische feiten zijn geen copien van vroegere gebeurtenissen, hoeveel zij ook uiterlijk er mede gemeen mogen hebben.

Zo is er een groot historisch verschil tussen de tegenwoordige Spaanse Revolutie en de Franse revolutie van 1789. Een historisch verschil, dat tevens beslissend is zowel voor het karakter van de revolutionaire gebeurtenissen, voor het optreden der klassen en in het algemeen voor het revolutionaire perspectief. Immers, in 1789 begint het kapitalisme zich in Europa eerst in volle kracht te ontwikkelen. de Franse Revolutie zelf was de politieke uitdrukking van die ontwikkeling, de poging om door het verbreken van de feodale banden, de moderne kapitalistische ontwikkeling mogelijk te maken. Weliswaar is ook in Spanje het feodalisme niet overwonnen, maar, de strijd tussen de Spaanse feodale militaire reactie en de proletarische krachten van het tegenwoordige Spanje valt samen met een algemene ontzetting en degeneratie van het kapitalisme in Europa. Zo lasen wij b.v. een tweetal artikelen van den vroegere marxist DR. W. van Ravesteyn, waarin de stelling verdedigd werd, dat de tegenwoordige gebeurtenissen in Spanje eigenlijk een voortzetting vormen van een meer dan honderd jaren geleden ingezette strijd tussen het Spaanse feodalisme en de krachten van "de democratie". De democratie, dat betekent hier de krachten van de burgerlijke ontwikkeling. Tegenover deze opvatting, stellen wij het feit, dat de burgerlijke kapitalistische wereld zich overal in een toestand van degeneratie bevindt en dus ook voor Spanje geen perspectieven meer biedt. Ook voor Spanje, het zou nog juist zijn te schrijven: juist voor Spanje. Immers, in Spanje is het kapitalisme nog niet tot ontwikkeling gekomen. Wie verwacht in ernst, dat Spanje een aera van nieuwe kapitalistische bloei tegemoet zou gaan, terwijl in Europa, wij mogen wel zeggen in de wereld, het kapitalisme als economies en als politiek systeem, iedere dag opnieuw zijn impotentie, zijn aftandsheid, bewijst? Neen, wie de Spaanse gebeurtenissen niet ziet als een docerende schoolmeester, of een, in overleveringen vergrijsde en verstarde professor, die begrijpt, dat het perspectief van de Spaanse Revolutie niet gelijk kan zijn aan dat van de revolutie van 1789. Die begrijpt, dat het niet waar is, wat Dr. van Ravesteyn beweerde, n.l. dat de strijders van de volksfront-militie, eigenlijk de liberalen van vroeger zouden zijn. Die begrijpt, dat het perspectief van de tegenwoordige gebeurtenissen in Spanje, niet is de burgerlijke democratie, het kapitalisme; doch de proletarische raden-dictatuur: het KOMMUNISME.

Een verschil in perspectief, dat tevens aangeeft hoezeer historische vergelijkingen zonder meer, mank moeten gaan. Een verschil in perspectief, dat aangeeft, hoezeer het nodig is, het verloop der gebeurtenissen te zien in samenhang met het wereldgebeuren.

De feiten zijn dan ook met deze opvatting volkomen in overeenstemming. Wat zijn de werkelijk strijdende krachten van het z.g. volksfront? De proleten en de geproletariseerde boeren. De burgerlijke elementen in het volksfront werken eerder remmend dan stimulerend. In dit verband wijzen wij op de telkens weer herhaalde geruchten, dat regeringspersonen bereid zouden

zijn met de contra-revolutionaire militairen een compromis aan te gaan. Wij weten, hoezeer er in het berichten-offensief van het internationale pers-journalisme tegen de klippen op gelogen en bedrogen wordt; maar toch menen wij, dat in de berichten-rechts, die speciaal deze materie behandelt, een kern van waarheid schuilt. Immers, de Spaanse bourgeoisie moet de schrik om het hart slaan als zij ziet, dat de werkelijke vooruitgang in Spanje tans nog slechts ten gebrachte worden door de bajonetten, de geweren, de kanonnen en de mitrailleurs van het strijdende proletariaat. Trouwens, de burgerlijke elementen van het volksfront hebben steeds getracht de bewapening van de arbeidersklasse tegen te houden. Het was deze, feitelijke ontwapening van de proletarische elementen, die de militaire bandieten, bij hun strategische berekeningen verdisconteerden. Het was deze militaire machteloosheid van de arbeidersklasse, waardoor de plannen der bandieten aanvankelijk dreigden te slagen. Inderhaast wist het proletariaat zich in die eerste dagen te bewapenen en daardoor de generaals-reactie een - waarschijnlijk beslissend - halt toe te roepen. Wie de berichten kritisch gevolgd heeft, die zal het opgevallen zijn, dat in Madrid en in Valencia zogoed als in Barcelona, kortom op alle belangrijke strategische punten, de proletarische massa's zo goed als onbewapend de militaire reactie wist op te sluiten, te omsingelen en tenslotte ten val te brengen, om zich daarna eerst massaal te bewapenen. Hoe verraderlijk de houding van tal van "regeringsgetrouwe" officieren geweest is en hoe zwak de bewapening van de arbeidersklasse, hoezeer het proletariaat door de volksfront-propaganda misleid en verzwakt is, blijft o.a. uit het gebeurde in Oviedo, dat door het verraad van den bevelvoerende kolonel in handen van de contra-revolutionaire gepeeld werd. Deze gentleman bedroeg de mijnwerkers van Asturië, door hen, toen ze zich tot hem wendden om wapenen, om de strijd tegen de rebellerende bandieten te voeren, eerst van het kastje naar de muur te sturen en hen later in een hinderlaag te lokken. Grote groepen mijnwerkers, die de praatjes van dat heer, n.l. dat hij hen wapenen zou verschaffen, vertrouwden, werden letterlijk geslacht. Het krapuul leverde daarop Oviedo aan de contra-revolutie over. Wij noemen dit voorbeeld uit vele anderen, slechts om te laten zien, hoezeer het de proleten zijn, die daadwerkelijk in Spanje voor de vooruitgang strijden. Nog een ander bekend element in de berichtgeving van het burgerlijke pers-journalisme zijn de tans reeds berucht geworden gruwelsprookjes. Gruwelsprookjes, waarin de bourgeoisie haar angst voor de zege van een proletariaat, een kommunisties Spanje tot uitdrukking brengt. Al is in deze angst veel kunstmatig, toch bewijst zij, dat in feite de Spaanse Revolutie niet te vergelijken is met burgerlijke revolutionaire bewegingen van een vroeger tijdperk. Deze angst bewijst, dat de bourgeoisie zich ervan bewust is, dat krachten en inzicht, verlangens en mentaliteit, kortom dat het gehele perspectief der proletarische massa's tans in Spanje volkomen anders is dan de perspectieven der klein-burgerlijke massa's in 1789.

Maar er is ook een groot historisch verschil met de Russische Revolutie van 1917. Ten eerste is zowel de historie als de politieke en economische structuur van het land, anders. Doch, hoe belangrijk dit ook is, voornamer, is nog het verschil in de internationaal politieke verhoudingen van het jaar 1917 vergeleken met het jaar 1936. Immers, was de Russische Revolutie van 1917 o.a. een reactie op de imperialistische wereldoorlog, die bij het uitbreken der revolutie nog in volle gang was en waarvan zij de likwidatie betekende; de strijd tussen de contra-revolutionaire generaalsklieken en de revolutionaire massa's in Spanje, staat aan de waarschijnlijke aanvang van een nieuwe wereldbrand. Zij kan er onder omstandigheden zelfs de inleiding toe vormen. Dit laatste geldt ook voor een vergelijking met de "revolutionaire periode" van 1918 in Duitsland.

Er is echter nog een ander groot historisch en politiek verschil, en wel dit: terwijl in Rusland de taaristische reactie al lang verrot en vernield was, en in het "wilhelminische" Duitsland de monarchistische regeringskliek door de slagen van de oorlog kapot gebukt, zodat de revolutie in beide landen eigenlijk slechts enkele forse stoten nodig had om taar en Kaiser naar den duivel te jagen, is het in Spanje, na de verkiezingen, die het Volksfront een meerderheid verschaffen, de reactionaire generaalskliek, die in de aanval is. De contra-revolutie valt aan! De contra-revolutie, die rekent op de sympathie op de steun van fascistiese en andere reactionairen in het buitenland. De generaals, knechten en tendele klassegenoten van de feodale adel, trachten het economies verrotte feodalisme, het grootgrondbezit, dat het land en de bevol-

king sinds eeuwen uitmorgelde en er de beste levenssappen aan ontnam, weer op te richten. Tevergeefs. Zelfs al zouden tans de contra-revolutionaire desperado's met welwillende medewerking van het bruine en zwarte fascisme, met behulp van huurlingenbenden, rijkfabrieken en tot de tanden gewapende geestelijken en monniken, een militaire overwinning behalen, dan nog is het economische systeem, dat zij willen herstellen zonder perspectief. Generaal Franco, die, evenals de andere fascistische bandieten de bewondering geniet van de bourgeoisie van alle landen, de bewondering van alles wat reactionair is en zich democraties noemt, verklaarde, dat hij geen monarchist was, doch dat hij slechts het gezin, de "orde" en de rust weer wilde herstellen. Jawel, de "orde" van het feudalisme, van het grootgrondbezit, van de clerus, die de spaanse boeren en arbeidersmassa's beschouwden als uitmorgelings-object. Die hen neerdrukte tot een levenspeil, dat naast het italiaanse en het poolse tot het laagste in Europa behoort. Een orde, die grote groepen van de bevolking dwong om letterlijk in holen te leven, als de mens in voorhistorische tijd. Een orde, die de spaanse massa's de middelen ontnam om te leven en op te groeien. Die hen elk onderwijs onthield. Een reactionair grootgrondbezit, verbonden met een clerus, die een volkomen parasitair karakter had. Een clerus van dezelfde soort, nog steeds, als die, waarvan de nederlandse massa's zich reeds in de opstand tegen de spaanse kroon - tachtigjarige oorlog genaamd - drie eeuwen geleden bevrijdden. Wie, die wel eens spaanse literatuur gelezen heeft en zich daardoor op de hoogte gesteld van het leven, het levenspeil, de sociale verhoudingen waaronder de spaanse massa's gebukt gaan, staat, als hij Generaal Franco hoort spreken over de "orde" die hij wil herstellen, niet het beeld voor ogen van de bloedzuiger, die zich weer op het uitmorgelde lichaam van zijn slachtoffer wil vastzuigen, om hem zijn laatste druppel bloed af te tappen. Wie komt niet het beeld voor ogen, van die "artsen" zo schitterend beschreven in het boek van LE SAGE, "Gil Blas van Santillano", die hun patienten - slachtoffers - niets beters wisten te doen dan aderlaten, bloedzuigers op hun lichaam zetten en hen voor het bloed dat zij hen aftapten water teruggeven. Tot hun patient genas, doordat hij onder deze behandeling bezweek. Dit is de "orde" van Franco, Mola en hoe de bandieten meer mogen heten.

De spaanse adel, teert nog steeds voort op een verleden, dat voor goed in het drijfzand der geschiedenis is weggezonken. Teert op de traditie van een feodaal imperium, van een wereldmacht, die in zijn strekking en werking volkomen parasitair was, maar, dat dan toch nog geroofde onmetelijke schatten naar Spanje bracht. De spaanse adel teert op de "roem" der Pizarro's, die bandieten, die terwille van het goud aan een, ver boven hun staande beschaving als die van de Inca's, een einde maakten. Het spaanse grootgrondbezit en de clerus hielden, door de instandhouding van hun parasitaire voorrechten, de economische ontwikkeling van het land tegen. Zij maakten van het schitterende Spanje van de Moren en Joden, van het Spanje, dat een enige cultuur in Europa bezat, het economische en cultureel achterlijke land, waartoe het tans verworden is. Eigenlijk kan men zeggen, dat de inquisitie, de terreur van clerus en adel samen, nog steeds als een grote zwarte kruisspin het land onder zijn poten tracht te houden en het als een arm insect, krachteloos en machteloos ter neer laat liggen. Parasitair, dat is de korte samenvatting van het karakter van het economische en politieke systeem, dat Spanje beheerste. Dat is ook het karakter en de mentaliteit der heersende klassen. De politici, "burgerlijk", feodaal of clerikaal, kenmerkten zich door hun luiheid en fatsoosheid; hun enige energie kwam op als er goud te verdienen was. De spaanse politici behoorden wel tot de meest onkoopbare en corrupte van geheel Europa. Men denke, als een voorbeeld uit vele, slechts aan het geval Strauss. De affaire van de Gokbank van Straperlo-Strauss, waarbij tot zelfs de allerhoogste politieke autoriteiten van het land gecorrumpereerd bleken.

Zoals het met de politici is, zo is het ook met leger en clerus. Het spaanse leger is een officierenleger, met een topzwaar parasitair kader-apparaat, met een stel nutteloze en schadelijke goudkragen en goudlieven, die ten koste van alles hun bevoorrechte positie willen handhaven. Een stel goudkragen en goudlieven, dat door belangen en tradities verkocht is aan en verknocht is met grootgrondbezit en clerus. Een grootgrondbezit, grotendeels ontstaan uit de oorlogen tegen de Moren en dat terwille van een kleine kliek aristocraten, ten koste van de boerenmassa's en van de technische ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw in stand gehouden wordt. Parasitaire grootgrondbezitters - "aristocraten" - die degenereren door weelde, door zuipen en

brassen, door hoereren en gokken en door een gewilde beperking hunner natuurlijke teeltkeus. "Aristocraten", die - de edele Alfonso was hier primus inter pares (eerste onder zijnsgelijken) - de levenssappen, die zij het spaanse volk aftapten, verkwamen en verkwisten in de gokpaleizen, de weelderige heerenkassen en knapenbordelen van de franse en italiaanse Riviera. En dan de priesters, de hoge clerus-adel en zijn aftandse knechten. Och, die arme priesters, waarmee onze brave, kweilerige burgerpers toch zo erg te doen heeft. Die priesters, die een bespottung, een aanfluiting zijn van den onstardigen Jood van Nazareth. Dat stel getabberde aartsbischoppen, bisschoppen, prelaten, abten, kannuniken, pastoors, lagere geestelijken, monniken en nonnen van een ontelbaar aantal orden, dat zich volzuigt en vetvreet aan het lichaam van het spaanse volk. Dat stel, dat de naam van den berooiden Prediker van de Bergpreda, misbruikt als motief voor zijn parasitair handwerk. Evenmin als de adel hebben zij iets bijgedragen voor de ontwikkeling van het land. Evenzeer als de adel hebben zij belang bij de in standhouding van het economie niet verantwoord, technische achterlijke grootgrondbezit. De spaanse kerk is immers zelf grootgrondbesitter. Zij buit immers zelf de boeren-bevolking uit tot op de boden. En hield hen achterlijk en dom. Iedere kerk heeft een overschot van priesters, die, zelfs van het standpunt van de kerkelijke dienst bezien, volkomen overvloedig zijn. Zoals de adel gedegenerend is, zo ook de geestelijkheid. Alle rotheid, alle bederf van een parasitair weeldebestaan, die de adel kenmerken tekenden ook de spaanse hoge geestelijkheid. De berichten omtrent het leven en de handelingen van priesters, monniken en nonnen zijn slechts te vergelijken met de vlijmscherpe kritiek die een Boccaccio levert op het leven van de geestelijken in het middeleeuwse Italië, het Italië van de Borgia's en de bloedschennis plegende pausen. Maar de Savanarola, die trachtte met stalen bezem het bederf in de italiaanse kerk te keren, bleef in Spanje uit. Het bederf ziekte er onbeperkt voort tot den dag van vandaag.

Dit is het beeld van de "orde", die de Franco's en de Mola's willen herstellen. Duizenden priesters vochten gewapend met de militairistische vechtschijnsen met het Oude Regime weer op te richten. Zij misbruiken Spanjes prachtige kathedralen en...moskeeën, schepingen van vroegere culturen voor hun smerig beulenwerk. En in de verlichte burgerpers van Europa worden stromen kunstmatige tranen gehuild om die barbaren van "kommunisten", die de kerken zouden aanvallen. Die kerken en kloosters, voor wie het beeld van Christus slechts een decor is, doch die in werkelijkheid tans de tuigruizen en mitrailleursoorden van de parasitaire spaanse reactie vormen.

Een andere orde dan deze kunnen de in bloed, lood en granaten denkende militaire bandieten zich niet indenken. Zij maken eenvoudig van de reactionaire keers van het fascisme, die over de wereld trekt, gebruik om hun domme, achterlijke en walgelijke systeem weer te vestigen. Een dom en achterlijk systeem, dat sinds de volkomen ineenstorting van het aristocratische kolonialisme van het spaanse wereldrijk - waarvan tans, alleen nog de smalle noord-westelijke strook van Karolke over is (helaas!) - ook voor de heersende klassen nog slechts een hersenschijn is. Nog steeds droomt de spaanse adel over deze oude wereldmacht na. Nog steeds heerst in de koppen der Don's en Grande's de hersenschijn, die als een nachterrie drukt op het leven van de spaanse bevolking. Een hersenschijn, die de ontwikkeling van burgerlijke vormen tegenhield.

Voor wie zich bezig houdt met de spaanse ontwikkeling van deze tijd rijst het klassieke beeld op, dat de geniale O E R V A N T E S ontwierp "Don Quichote". Meer dan velen vermoeden is het beeld van den dolenden ridder, waarin CERVANTES in zijn tijd het toen reeds ondergaande feudalisme en zijn cultuur ironiseerde, ook het beeld van de Mola's, de Franco's en de andere desperado's. Natuurlijk dan van een Don Quichote, zonder de naïeve beminnelijkheid, zonder het kinderlijke gedroom en het romantische idealisme van den klassieken dolenden ridder van La Mancha. Maar even wereldvreemd, met het zelfde waanbegrip tegenover de werkelijkheid. O, natuurlijk, een moderne Don Quichote. Don Quichote met vliegtuigen en mitrailleur, met leugenpers en leugenradioomroep bewapend, maar; Don Quichote. Een bloedige, wrede, gevaarlijke Don Quichote, die zich niet steekt in het romantische harnas van den middeleeuwsen ridder, doch die zich het membrales van nieuwe zakelijkheid op zijn reactionair-fantasties smoeuwwerk geplakt heeft. De Don Quichote der nieuwe militairistische zakelijkheid, doch met de oude bluf en ophakkerij. Zie de leugenberichten van Queipo de Llano voor de radio van Sevilla. De leugenaar

van Sevilla niet te verwarren met den klassiek burgerlijk revolutionairen Barbier van Sevilla, het meesterwerk van Beaumarchais - de leugenaar van Sevilla dus meldt: Wij hebben Madrid ingenomen, wij zullen Madrid innemen, wij zouden Madrid ingenomen hebben, als.... De leugengeneraal bluft. De leden van de regering mogen zich vast van vliegtuigen voor hun vlucht voorzien...

De "orde" van Mola en Franco, is de krankzinnige feodale orde van den dolenden ridder, die boeren-herbergen voor machtige kastelen, windmolens voor legers van vijandige ridders, en melkweiden voor gevangen prinsessen hield.

Het ideaal van de Franco's en de Mola's, afgezien van de persoonlijke ambities en verlangens dier heren, is in wezen gelijk aan de fantastische luchtspiegelingen van een Don Quichote. Een economies en politiek Fata Morgana, dat ergens boven spaans Marokko, laatste armzalige rest van het oude wereldrijk der Grande's en bandieten, is opgegaan. Bij dit bloedige spel der reactie vervult Marokko de rol van Sancho Pancha, terwijl de mogelijkheid zich voordoet, dat krecht Sancho straks de dolende ridders van de droevige figuur een geduchte aframmeling zal toedienen. Al mogelijkerlei, hoofdzakelijk buitenlands kapitalistische belangengroepen van het optreden der Mola's gebruik maken en het financieren, in wezen gaat dat, wat deze reactionaire klikken voor ogen staat, tegen de burgerlijke ontwikkeling in. Het reactionair middeleeuws ideaal is geen nieuw leven in te blazen. Terecht merkt de N.R.C. van 18. decer sprekende over de vraag, of een eventuele generaalsregering een toekomst zou hebben, op: "Waarlijk, geruïneerde financiën, een verwoest land, een desperaat verbitterde bevolking zijn geen veel belovende grondslag voor een bewind, dat ook op normaler basis nooit lang heeft kunnen regeren."

In Duitsland maakten indertijd de jonkers, de feodale heren en hun landsknechtenbenden, gekombineerd met het machtige industriële kapitaal, van de sociaal democratie gebruik om de revolutionaire elementen uit het proletariaat naar te slaan. De sociaal democratische partijchefs bewoerden weliswaar, dat zij het waren, die de generaals, de jonkers en hun huurlingen gebruikten om "orde" - ook o r d e - te brengen en Duitsland voor de chaos te behoeden, de ontwikkeling heeft wel geleerd, dat deze reactionaire klikken hen gebruikten. Daarom stonden zij dan ook tegenover die benden, die de kern van de latere "bruine moordpest" vormden, innerlijk zo zwak. Dit samengaan nu van de sociaal democratie met de generaalsklikken is in Spanje om historische zowel als om wereldpolitieke redenen tans uitgesloten. Al zijn er natuurlijk wel sociaal democraten - en officieren - die tot een compromis neigen. (Men zie b.v. het bericht omtrent den ouden Romanones, die als een soort bemiddelingsagent van de regering politieke opdracht zou hebben gekregen, om te trachten een compromis te sluiten. Een bericht, dat niet helemaal gelogen behoeft te zijn, omdat het zeker in overeenstemming is met de wensen van sommige rechtse elementen van de regering)

Zonder de algemene toestand van de kapitalistische wereld, is wat tans in Spanje gebeurt en zijn de perspectieven der spaanse beweging niet te begrijpen. De algemene ontwrichting van de kapitalistische economie, zolang en vruchteloos ontkend, doen zich met den dag meer gevoelen. Zeker, wij weten, dat tal van "deskundigen" ons trachten wijs te maken, dat het "ergste geleden" is. Maar, wie dat zeggen, begrijpen de wereld niet of... zij liegen. Voor zo ver "er van "opleving" sprake is, wordt dit vooral veroorzaakt door de ontzaglijke uitbouw van de bewapenings-industrie. Alle grote machten bouwen zich een bewapenings-apparaat, groter en intensiever als de wereld ooit gekend heeft. Het spreekt vanzelf, dat de opbouw van zulk een bewapeningsapparaat een zekere industriële bedrijvigheid met zich brengt. Legers van miljoenen en miljoenen worden uit de grond gestampt. Zij moeten wapens hebben, uitrusting, en voedsel. De voedselvoorziening van de miljoenenlegers, die in een eventuele oorlog aan de fronten zullen staan, moet reeds tans georganiseerd worden. Luchtvlotten worden gebouwd, waarvan eigenlijk niemand de volledige omvang kent. Kortom, er wordt een technische militaire apparatuur opgebouwd, die nog vele onaangename verrassingen in petto houdt. Het spreekt vanzelf, dat de uitbouw van zulk een vernietigings-apparaat gepaard gaat met pogingen om te bewijzen, dat de economische bedrijvigheid hersteld is. Maar, in wezen is het slechts de productie van vernietigingsmiddelen, die opgebouwd wordt. Een productie, die, anders dan de productie van productie-middelen, niet een verhoging, een uitbreiding van de kapitalistische meerwaardevorming, ten gevolge heeft.

Een productie, die dus met de innerlijke kracht en krachtsverring van het kapitalistische systeem, niets te doen heeft. Een opleving, nog ver-

warrender en bedriegelijker dan de schijnbare "hoogconjunctuur" der inflatieperiode.

Het kapitaal vertoert zichzelf. Zijn "opleving", is als die van den morfijnist, die zijn geld uitgeeft aan stimulerende vergiften, die hem tijdelijke golven van energie-opleving brengen, doch hem fysiek en moreel volkomen uitputten. De bewapenings-industrie, opgebouwd op zulk een reusachtige schaal als tegenwoordig het geval is, leidt tot bepaalde economiese en politieke consequenties. Zulk een topzwaar geworden apparaat, gaat tenslotte, als gevolg van de wetten zijner eigen zwaartekracht, bepaalde, onontkoombare eisen stellen. Het kapitalisme bevindt zich in de toestand van die toverleerling, die wel de formule wist, om een bepaald diabolisch proces in werking te brengen, doch, die de formule, waarmee het duivelswerk te staken was, had vergeten.

Nemen wij als voorbeeld de duitse militaire uitbouw. In een land, dat een zo belangrijk deel van zijn kapitaal reeds had opgetoerd, wordt de opbouw van het militaire apparaat en van de nieuwe bewapenings-industrie, tot de basis, de hoeksteen van het economiese "herstel". Het is zonder meer duidelijk, dat een dergelijke "opbouw" slechts gebaseerd kan zijn op een interen van de duitse volkskracht. Op een bepaald moment in de ontwikkeling zal - of de "Führer" en zijn klik dit wil of niet - dit reusachtige apparaat zijn eisen gaan stellen. De militaire opbouw verslindt miljarden. Er komt een moment, hoe lang nog? - dat deze miljarden niet meer op te brengen zijn. Dan zal de konsequentie der "economiese politiek" van dit ondergangstijdperk zijn eisen, onverbiddelijk opleggen... Dan komt het moment, dat de oorlog, als een roofdier plotseling de mensheid bespringt. Of...

Het is deze economiese werkelijkheid van dit tijdvak, die de politieke wereldsituatie, die de verhoudingen tussen de grootmachten bepaalt. Niet tussen "democratie" of "dictatuur" gaat de strijd, maar tussen de verschillende kapitaalsgroepen, die de wereld, ieder voor eigen economies herstel, willen beheersen.

De nachtenformaties van die kapitaalsgroepen worden door deze zucht naar wereldheerschappij beheerst.

Het fascisme is de politieke uitdrukking van de economiese degeneratie van het kapitalisme. Duitsland en Italië, die beiden nakomers in de kapitalistische wereldpolitiek zijn, werden in 1919, bij de tot standkoming der "vredeverdragen" in een hoek gedrukt. Het fascisme is de imperialistische ideologie, die deze beide machten hun plaats onder de zon moet verschaffen. Grote imperialistische machten als Engeland en Frankrijk verzetten zich hiertegen, met hand en tand. Ieder op eigen manier. Beiden trachten zij de politieke formaties in Europa, voor zich uit te spelen. Zo lang het grote uur der beslissing, de nieuwe imperialistische oorlog, de massale mensenvernietiging, niet is aangebroken, zolang zal er van vaste formaties, vaste, onwrikbare bondgenootschappen geen sprake zijn. De idealen van het politieke pacifisme kunnen wel naar een of ander rariteitenkabinet verwezen worden.

Zoals Mussolini's rooftocht in Abessinië, zo is ook de burgeroorlog in Spanje uiting van de onverzoenlijke tegenstellingen tussen de grootmachten. Het is buiten kijf, dat de generaalsklik in Spanje, werktuig is in handen van de beide grote fascistiese dictaturen: Duitsland en Italië. Al wil dit natuurlijk niet zeggen, dat deze marionettenleiders, hun trekpoppen niet op een bepaald moment, als ze bemerken, dat het experiment te vroeg geprobeerd is, zullen loslaten en als dooie, met zaagsel gevulde stukken lap op de speelplaats zullen achterlaten.

Ieder weet, dat de Franco's gesteund werden en worden door de Mussolini's en de Hitlers. Ieder weet, dat de luchtbewapening der muitende generaals grotendeels is Made in Italy en Made in Germany. Ieder weet, dat duitse instructeurs in het rebellenleger werkzaam zijn. Trouwens, ook Franco zelf heeft verklaard, in Mussolini en Hitler zijn voorbeelden te zien.

Evenals in het abessijnse konflikt, zijn de imperialistische machten van het behoud, van de status quo, verdeeld.

Frankrijk ziet in een fascisties Spanje, dat de huurling van een der beide grote fascistiese dictaturen zou zijn, een politiek levensgevaar. Frankrijk zou door zulk een huurlingenstaat in het Zuiden van West-Europa, practies volkomen door de grote fascistiese dictaturen ingesloten worden. Het zou daardoor als zelfstandige politieke factor in Europa worden teruggedrongen en zich steeds bedreigd zien.

Ook het Britse Rijk moet op zijn qui vive zijn. In het abessijnse konflikt heeft het reeds menige veer moeten laten. Het prestige van Downingstreet het brein van het imperium, heeft enkele zware deuken gekregen. Nieuwe nederlagen in de wereldpolitiek, zouden voor de eenheid van het wereldrijk wel eens funest kunnen blijken. De gebeurtenissen in Palestina zijn hiervoor een voorbeeld. In de Middellandse Zee liggen mede de voornaamste belangen van het Britse Rijk. Gibraltar is één der voornaamste zenuwknopen van dit imperialistisch samenstelsel. Voor het Britse kapitaal kan het niet onverschillig zijn, wie in Spanje heer en meester is. Natuurlijk begrijpen de staatslieden en hoge departementale ambtenaren der Britse bourgeoisie maar al te goed, dat zelf bij een overwinning van Franco, deze toch niets anders dan een trekpop in handen der grote dictatoriale regisseurs zou zijn. Groot Brittannië kan er dus geen belang bij hebben, dat het spel om Abessinië zich herhaalt. Spanje is een veel teerder en veel vitaler punt, dan het afrikaanse Abessinië was.

Al hebben dus Frankrijk en Engeland, beiden er belang bij, dat geen der grote fascistiese dictaturen practies meester over Spanje wordt; toch is beider belang hier al weer niet gelijk. Evenals in het Abessijnse konflikt blijkt ook tans weer, dat beide "bondgenoten" de fascistiese dictaturen tegen elkaar trachten uit te spelen. Niet voor niets heeft de "man die blijft", de engelse hoge bureaukrat Vansittard een plezierreis naar Hitler's beruchte "Olympiade" gemaakt. Hij schijnt meer van de sport der politieke atleten - allen zwaargewicht - en allen op hun gebied rederhouders - te hebben genoten, dan van de, voor het vulgus bestemde spelen op de "Reichsportplatz", alias Olympies Stadion. Het diplomatieke spel van, over en weer, Hitler tegen Frankrijk en Mussolini tegen Engeland uit te spelen, ze tekend uit het abessijnse konflikt, schijnt weer een aanvang te hebben genomen. Dit spel, waarbij Spanje slechts de rol van object speelt, zou voor de werkelijke Spaanse Revolutie, voor de ontwikkeling naar een proletarisch en kommunistisch Spanje, moorddood kunnen worden.

Maar, ook de beide grote fascistiese dictaturen hebben verschillende belangen. Er schijnen naïeve volgelingen van het zogezegde "nationaal socialisme" rond te lopen, die, in ernst schijnen te menen dat een fascistiese dictatuur in alle Europese landen, een waarborg voor de vrede zou zijn. Och, arme, onnozele halzen. Het voorbeeld van tegenstellingen tussen Italië en Duitsland vormt een duidelijk bewijs van het tegendeel. Duitsland wil zelf chauferen in Spanje en duidt Mussolini niet als medechauffeur naast zich. Voor Duitsland betekent een eventuele overwinning van Franco, dat deze generaal-desperado, de zetbaas van Hitler wordt. Voor Duitsland betekent dit, dat zijn wensen in zake koloniale uitbreiding en Europese suprematie perspectief krijgen. Voor Duitsland is Franco de springplank waarvandaan het zijn sprong naar de wereldmacht wil beginnen. Hitler wil van de nieuwe Spaanse Furie, de inleiding maken tot de edel-germaanse wereldheerschappij.

Voor Mussolini daarentegen is de Spaanse revolutie vooral het middel om Engeland's macht in de Middellandse Zee nog meer te frunten. Het middel om zijn imperialistisch ideaal; de Middellandse Zee een Romeinse Zee weer een stap nader tot verwerkelijking te brengen.

Zo staan ook de belangen der grote fascistiese dictaturen hier politiek tegenover elkaar. Hitler wil Spanje gebruiken om Frankrijk in een tang te klemmen, Mussolini om Engeland's zenuwknopen daar te snijden en hierdoor aan het Britse Rijk een dodelijke slag toe te brengen.

De weerspiegeling van deze politieke tegenstellingen vinden wij terug in het diplomatieke getreuzel om de kwestie van de z.g. niet- inmenging, zoals die door BLUM aan de orde is gesteld. Evenals bij het diplomatieke spel om de sancties tegen Italië bewijst ook in de kwestie van de Spaanse Burgeroorlog de Europese diplomatie haar onmacht. Onmacht, die gevolg is van de algemene toestand van impotentie, die het kapitalisme in deze tijd kenmerkt. Onmacht, die de wereld en de mensheid dreigt te vernietigen. Onmacht, die een positieve bedreiging vormt voor de Spaanse Revolutie. Terwijl de BLUM's praten, handelt de reactie. Wij laten daar, af dit "neutraliteitsstandpunt" iets met "socialistische politiek" te maken heeft, maar tans staat reeds vast, dat de fascistiese dictatoren, van deze politiek gebruik maken om de reactie te versterken. Om het proletarisch en kommunistisch Spanje te verpietteren. Elk modern bombardementsvliegtuig, dat de noordende desperado's tegen het

Spanje van het "Volksfront" in actie brengen, is een uiting van het handelen der reactie.

Overigens, hoe merkwaardig, dat de BLUM's zich tot niets verder kunnen opwerken dan tot "neutraliteit". Terecht merkte Prieto op, dat de regering van het Volksfront, de wettige regering vormt. Waaren zou dan de regering van het Franse "Volksfront", waaren zouden de BLUM's en de leiders van de grote engelse Labour Party zich op het standpunt der neutraliteit stellen? De wettige regering de middelen te leveren, die zij nodig heeft om de rebellie te onderdrukken, is een politiek, volkomen in overeenstemming met de internationale gebruiken. Als de BLUM's deze politiek niet toepassen, dan is dit reeds een terugtocht voor het fascisme, dat bij elke gelegenheid met oorlog dreigt om zijn wil door te zetten. Een terugtocht, die niet alleen voor rekening van de regering BLUM komt, doch ook voor rekening van de Stalinregering. Evenals BLUM hult STALIN zich in de nevelige wolken der "neutraliteit". En de fascistischen lasten toe. Iaken van het getreuzel gebruik. Duitse oorlogsschepen bewegen zich om de Spaanse kust. Hitler waagt een brutaal "protest" tegen het feit, dat de Spaanse marine niet zonder meer toelaat, dat Duitse schepen de rebellen van moordtuig voorzien. (Het geval KAISERLIN). Er is slechts één element, dat voor de fascistiese rebellen een speek in het wiel betekent: de Duits-Italiaanse tegenstelling. Reeds heeft MUSSOLINI getracht, door een hardige eiswending, op Hitler alle gevolgen van zijn aanpak ten gunste van de rebellen af te wendelen. Een diplomatieke troe, door Hitler beantwoord met het formele embargo op wapenleverantie naar Spanje. Maar, wie heeft vertrouwen er in, dat op slinkse wegen de beide grote fascistiese dictaturen niet toch hun invloed op de rebellen zullen uitoefenen en door zullen blijven gaan met wapenleveranties? Waar komt al het moderne oorlogstuig vandaan, waarover de rebellen-generaals beschikken? Zolang de fascistiese dictatuur staande blijft, zolang zal het neutraliteitsstandpunt een verzwakking van de werkelijk revolutionaire elementen in Spanje vormen. DE ROODE schreef in HET VOLK: De beste manier om met een dictator te kunnen omgaan, is, hem omver te stoten. Uitstekend! Maar, wat is de praktijk?

Maakt de door ons geschetste politieke belangenverschillen tussen de verschillende grote machten, is er nog een ander politiek motief, dat in de waarschijning en de sympathie der kapitalistische groepen een belangrijke rol speelt. Dat is de angst voor de proletarische revolutie, de angst voor een Iberische Raden- Republiek.

Reeds tans blijkt, dat de Italiaans- Duitse tegenstelling de rebellen-generaals verzaakt heeft. Reeds tans blijkt, dat iedere dag, dat het Volksfront respijt heeft, de positie, de kracht, de organisatie der Volksfront-militie sterker en hechter wordt.

Allerwege zien we in de burgerlijke pers sensatieberichten, waaruit de angst voor het proletarische kommuniste spreekt. Zeker is er in die angst veel komedie, veel vals en onwaarsachtigs. Maar ook spreekt er uit, dat, we zouden haast zeggen natuurlijke angst van de bezittende klassen voor het verlies van hun bezit, de angst voor het proletarische kommuniste. Hoe groter de mogelijkheid, dat de rebellen verliezen, des te meer zullen wij de pogingen om tot een verzoening te komen, tot een bemiddeling, die niets oplost en de oude tegenstellingen laat voortbestaan, zien toenemen. Ook bij de "genatigde" elementen van de regering.

Het is de Volksfrontregering, die verzuimde - bewust? - de krachten van de revolutie tegen het reactionaire-rebellende te mobiliseren. De president der Spaanse republiek verklaarde, dat, als de rebellen in Madrid niet een zo darme tactiek gevolgd hadden, zij in de eerste dagen der rebellie, de macht volkomen in handen hadden gekregen. Hij zelf was totaal onbeschermd. De departementen lagen voor de rebellen open. Overal in Spanje vertoende sich het zelfde beeld: een machteloze of tot verraad neigende burgerlijke overheid, rebellerende officieren en volksmassa's, die, aanvankelijk primitief, het verzet tegen het rebellerende fascisme organiseerden en doorvoerden. In de voornaamste centra van het Volksfront, Madrid, Barcelona, Valencia, overal ontvaren we het zelfde beeld. Wat het Volksfront "verzuimd had", de bevestiging der proletarische massa's, werd door het volk, door de proleten hersteld. De proletarische wil tot strijd tegen het fascisme, is de werkelijke basis geworden, van het verzet tegen de reactie van de muitende generaals. Daarom

is het onvoldoende, als men de invloed van de groepen wil nagaan, die tans de strijd in Spanje beheersen, zich eenvoudig te bepalen tot het optellen van de stemmencijfers bij de laatste verkiezingen. Van werkelijk doorslaggevend betekenis is de houding, het optreden, de invloed, die de proletarische massa's bij de militaire organisatie van het verzet hebben uitgeoefend. Een proletarische politiek heeft tot taak hieruit konsekwenties te trekken voor de spaanse ontwikkeling. Wat in de Franse Revolutie gebeurde mag zich tans, zij het op andere maatstaf, niet voordoen. Het proletariaat vecht niet om voor de bourgeoisie de kastanjes uit het vuur te halen. In Spanje heeft de arbeidersklasse bewezen, dat het politieke, militaire en sociale initiatief van haar uitgaat. Het algemeen maatschappelijk perspectief, de machteloosheid van het kapitalisme internationaal, werkt in proletarische kommunistische richting. Daarom is het de taak van een proletarische politiek, die werkelijk die naam verdient, om niet eeuwig zich te blijven beperken tot het Volksfront, maar om uit de nieuwe ontwikkeling, resultaat van de hergroepering der krachten, de politieke en sociale konsekwenties te trekken.

Vastgesteld kan nu reeds worden, dat het burgerlijke volksfront het proletarische optreden vertraagd en daardoor effectief verzwakt heeft. Had de arbeidersklasse in Spanje nog slechts één dag geaarzeld en zich door de weifelende politiek der volksfrontregering laten beïnvloeden; het fascisme ware tans onbeperkt meester. Tenminste voor wat het hanteren van de politieke macht betreft.

In een korrespondentie, opgenomen in het VOLK van Zaterdag 22. Aug. vat de italiaanse socialist PIETRO NENNI op de volgende wijze het beeld van de spaanse verhoudingen samen: "Glechts door een wonder is het (Spanje) aan een aanslag op zijn vrijheid ontsnapt, ondernomen door de militairen, hoge geestelijkheid en fascistën, onder leiding van het kapitaal. Gebleken is, dat vijf jaren na de revolutie van April 1931 het leger, de gendarmerie en de hoge ambtenaren van de staat zich bijna voltallig tegen de republiek verzetten, aan welke zij de eed van trouw hadden afgelegd. Dit bevestigt slechts, dat van geen werkelijke revolutie sprake is, wanneer geen principiële wijzigingen worden aangebracht in het bestuursapparaat van de staat, ook op het gebied van de militairen en de politie." Juist, en wij willen eraan toevoegen: op het gebied van de sociale, van de bezitsverhoudingen.

Inderdaad, de burgerlijke "democraten", de elementen, die in het Volksfront de leiding hadden, hebben in vijf jaren tijd het niet weten te verstaan, het spaanse staatsapparaat van het reactionaire en parasitaire ongedierte te zuiveren. Waarom niet? Omdat zij koketteerden, manoeuvreerden, met de krachten van rechts, van de contra-revolutie, tegen links. In wezen was dit gekoketteer en manoeuvreer gericht tegen de spaanse arbeidersklasse. Men wilde het proletariaat niet wapenen, men wilde het geen actieve rol in de strijd tegen de contra-revolutie laten vervullen, men wilde de positieve invloed van de arbeidersklasse op de gang van zaken zo gering mogelijk laten. De contra-revolutionaire aanslag van de Franco's en Mola's, gesteund door kapitaal, clerus en grootgrondbezit, heeft met geweld de spaanse arbeidersklasse voor de noodzakelijkheid gesteld, zelf de leiding van de revolutionaire krachten ter hand te nemen. Het is de taak van een revolutionaire proletarische politiek om, in overeenstemming met deze werkelijke wijzigingen in de structuur der spaanse politiek deze zich vormende proletarische macht niet meer uit handen te geven.

De krachten voor een proletarische eenheid op de grondslag van een wijziging van de sociale en politieke structuur zijn in werking. Wij wezen reeds vroeger op de mogelijkheden tot formatie van een werkelijk proletarische klassefront in Spanje, o.a. de Alianza Obrera beweging. Boven de partijen uit, moet het spaanse proletariaat zijn klasse-eenheid verwerkelijken. Klasse-eenheid, gehard en gemoed in het vuur van de strijd tegen contra-revolutie en halfheid van het volksfront.

In de N.R.C. van 16 dezer wordt weergegeven, hoe een madrileens journalist de toestand ziet. Deze zegt o.a.: "Het grote probleem, dat zich op het ogenblik voordoet, vormt de taaiheid van het proletariaat, waarop de toekomstige republikeinse regeringen zullen moeten steunen."

Dit citaat bewijst, dat de bourgeoisie inzielt voor welke problemen de ontwikkeling in Spanje haar stelt. De spaanse arbeidersklasse heeft er echter geen belang bij, zijn taai revolutionaire kracht ter beschikking te stellen om burgerlijke regeringen te schragen, doch om eigen doelstelling, eigen

sociale en politieke structuur door te zetten. In dit verband is ook nog van belang de verklaring van Dominguez, algemeen secretaris van het spaanse (monderne) vakverbond in Parijs, waar hij zou spreken in een anarcasten-bijeenkomst, afgeleid. Hij zei, dat de bestaande organisatie in Spanje geen volksfront is, maar veeleer een benadering van een revolutionair bondgenootschap.

De lijn uit van aanwijzingen, ieder die de berichten kritisch wil interpreteren, die er op wijzen, de tactiek van de bedrijfsbezetting, de organisatie van de boven partijen en onderlinge richtingverschillen tusschen ARBEIDERSFRONT, "Fronte" het spaanse proletariaat te veroveren. In deze taai strijd vechten de spaanse proleten voor een I B E R I E S E A R B E I D E R S R A D E N - R E P U B L I E K, maar de vijanden liggen op de loer; de vijand doet het compromis, de verslappende burgerlijke "bondgenoten" en de reactie. Zodra het moment voor hen gunstig is, zullen zij trachten de lijn van de revolutionaire ontwikkeling voor in burgerlijke richting om te buigen. Daarom moeten alle proletarische krachten tans tot het uiterste worden ingespannen. Tot het uiterste in revolutionair initiatief, in revolutionaire vernieuwing, maar vooral in revolutionaire waakzaamheid.

De spaanse proleten vechten niet alleen voor zichzelf. Hun overwinning kan beslissend zijn voor de toekomst van de revolutie en vernieuwing brengende krachten van de kommunistische revolutie, die in Europa sneller zullen ontwikkelen dan de geest en ondergang brengende krachten van contra-revolutie en verdwijningsdroom. Inzet van de burgeroorlog in Spanje is de toekomst van Europa.

Spanje, 25. VIII. 33

(afgekl. 25. VIII. 33)

Stalin executeert

16 schoten, 16 lijken in de een of andere binnenplaats van een Russische gevangenis. Tegen wien zijn ze gericht, die schoten? Tegen de armzaligen, die tijdens het proces al niet veel meer waren dan levende lijken? Tegen de ongelukrigen, die zelfs geen schaduw meer waren van hun eigen vroegere zelf? Neen! Tegen Trotsky! En achter Trotsky alles wat werkelijk revolutionair en proletarisch wil optreden. Tegen allen, die geen klikdictatuur maar proletarische klasse-dictatuur willen, omdat zij weten, dat alleen een dictatuur, die leeft in het bloed, in het hart en in de hersenen van de grote klasse; het proletariaat, vrij zal blijven van het bederf van klikregering, tirannie, byzantijnse onderverping en persoonlijke willekeur.

Wie gelooft in ernst, dat dit proces gericht zou zijn tegen de Gestapo? Integendeel, door het tijdstip, waarop het Moscouwse proces is gearrangeerd, kan het geen ander resultaat hebben dan verwarring te brengen in het proletariaat, dan koren dragen op de molen van het fascisme. Nalief doend vraagt de PRAVDA, wat de arbeiders-eenheid in de spaanse burgeroorlog, met dit proces te maken zou hebben. Weet de PRAVDA dit werkelijk niet? Weet zij niet, hoeveel verwarring, desillusie en ontuchtering dit proces en zijn bloedig resultaat in de rijen der west-europese arbeiders dreigt te brengen? Och, kom. Alleen de slaafse inkliedies van de komminternpers kunnen trachten dit de massa's wijs te maken. Maar, wie gelooft hen? Vechten niet ook trotskisties gezinde arbeiders en raden-kommunisties georiënteerde arbeiders en de, tot voor kort nog "anarcho-fascisties" geschoolde syndikalistes en anarchisten schouder aan schouder in de strijd tegen de spaanse contra-revolutie, die tevens, en vooral een strijd tegen Hitler en Mussolini is? Zijn dat steunpilaren en agenten van de Gestapo? Een misdadiger aan de zaak van het proletariaat, die dit tans durft beweren. Een misdadig, die door de historie geoordeeld en bestraft zal worden.

Reeds heeft dit proces aan de tactiek van de kommintern zelf een spijk in het wiel gestoken. Reeds heeft dit proces verzet uitgelokt van de kant van de leiding der Tweede Internationale, die men zo lang ontzien had. De PRAVDA spreekt van "lage demonstratie van de verachtelijke advocaten der Tweede Internationale voor de verdediging van de terroristische fascist en de agenten der Gestapo."

Is het feit, dat de PRAWDA gedwongen is zich op dergelijke toon uit te laten tegenover groepen, die de partijen van de kommintern dag in dag uit met eenheidsfront aanbieden, niet een "welsprekende" weerlegging van de bewering, dat dit proces met de z.g. eenheid niets te maken zou hebben?

Hoezeer inderdaad dit proces gericht is tegen Trotsky en zijn politiek bewijst een artikel van de onuitsprekelijke Paul de Groot in DE TRIBUNE, waar hij de RSAPers besprekende, spreekt van de agenten van "de sluipmoordcentrale van Trotsky". Zulk een artikel is zelf niet anders dan sluipmoordpropaganda van de laagste soort. Wij staan politiek waarlijk niet op dezelfde grondslag als Sneevliet en zijn partij, naar wij nenen toch, dat het proletarische plicht is, zolang de mens van de RSAP tot de arbeidersklasse behoren, in een protest tegen deze sluipmoord-campagne, naast hen te staan.

Onbetwistbaar is dit proces en deze zestienvoudige executie een politiek nadeel voor de proletarische strijd tegen fascisme en reactie. Ook de werkelijke regisseurs van kommintern en russische kommipartij moeten dit inzien. Daarom is de vraag gewettigd: wat zijn de werkelijke motieven, die STAMIN e.o. er toe brachten, juist tans, dit proces door te zetten? Eerst riskeert men de arrestatie van Zensl Rinsam - is ze reeds vrijgelaten, of... Tans de executie van de oude leiders van de bolsjewistische partij, op grond van zeer zwak materiaal. Wij moeten erkennen, dat het werkelijke politieke motief ons vooralsnog ontgaat. Natuurlijk kennen wij het opgegeven motief, maar wie zou dit ernstig nemen?

Tenmidde van een wereld, geladen met ontzaglijke spanningen, valt dit z.g. Trotskistenproces, dat met de executie van de 16 beklaagden eindigde, als een lont bij het krutvat, dat Europa tans geworden is. Dan moeten daar toch belangrijke politieke motieven, die men ons verzwijgt, zijn om het werpen van deze lont "trotskies" te rechtvaardigen. Men beweert, dat Trotsky dood was. Of, wijst dit alles erop - we lezen bij ons artikel over de grondwetwijziging reeds in die richting - dat er gistingen, bewegingen, in de russische arbeidersklasse zich aan het voltrekken zijn?

Kalinin maakte van de gelegenheid, die hem geboden was om gratie te verlenen geen gebruik. Waarom niet?

Geen proletarier, die op eerlijke zakelijkheid prijs stelt kan dit proces ernstig nemen. Het was geregisseerd naar beproefde methoden. Zelfs schermen de aanwezigheid van duizenden "godelegeerden der fabrieken" te hebben georganiseerd. Een regie, die soms herinneringen oproept aan die andere grote proceskomedie, het RIJSDAGBRANDproces. Maar hier geen Dimitroff, die zich fel en vlijmscherp tegen de aanklachten verdedigde. In Moskou deed geen van de beschuldigen een poging zich te verdedigen. DE TRIBUNE noemt de bewering, dat de beklaagden niet het recht zouden gehad hebben zich van verdedigers te voorzien, een leugen. Maar... in iedergeval staat vast, dat de beklaagden geen verdedigers hadden... Ja, maar dat wilden zij zelf zo, zeggen de kliekten van het stalinisme. Wij horen hen, maar wij geloven hen niet. Een kliekdiktatuur beschikt over allerlei middelen, om zelfs de wensen van beklaagden, die weten dat hun hoofd op het spel staat, naar wens te dirigeren. De inktkoelies spraken in DE TRIBUNE over "feiten die in het Moscouwse proces bekend zijn geworden"... Maar, die feiten bestaan alleen uit de beschuldiging en de zelfbeschuldiging van de beklaagden. Een bekentenis is geen overtuigend bewijs van schuld, vooral niet als men bedenkt, over welke middelen van dwang en beloften men in Rusland beschikt. Er is teveel verklaard en toegegeven. Daarom hebben de verklaringen slechts psychologische en politieke waarde. Wij willen tans slechts op een groot psychologisch raadsel en tekort in dit proces wijzen. Als de beklaagden, de bewaste schurken waren, die zij volgens de aanklacht en volgens hun eigen zelfbeschuldiging zouden geweest moeten zijn; hoe komen zij dan, wetend dat het om hun kop gaat, tijdens het proces tot die revolutionaire opofferingsgezindheid en heldenmoed, die hen hun eigen doodvonnis als het ware deed toejuichen? Waren zij de schurken, zoals zij worden voorgesteld, dan zouden zij deze houding niet aannemen. Hier ligt het psychologische moment, dat de inktkoelies van de komminternpers met geen zeeën van daverende frasen en klieke uitroepen zullen kunnen uitwissen. Wie gelooft in ernst aan de metaphysische "logica" in Zinoviev's verklaring? Dit proces, de zestienvoudige executie bewijzen opnieuw, dat in Rusland geen proletariaat - doch een kliekdiktatuur heerst.

26. Augustus 1937

DE STEUNROOF

K l a s s e f r o n t

t e g e n d e

v e r p a u p e r a a r s

De huidige crisis, waarover de heer Matthijssen vorig jaar in HET VOLK een aantal artikelen produceerde, weigert hardnekkig in Nederland te luven. Dat is zeer onverantwoordelijk van die crisis, want zij zou daardoor allerhand neiging tot extremisme oproepen.

Toch is het een vergissing, te menen, dat de regering onschuldig zou zijn aan het niet luven der crisis hier te lande. Weliswaar lukt ze niet alleen in Nederland niet en moet zelfs een zo onverbeterlijke konjunktuerkenner en crisisedeskundige als Sam de Wolf spreken van een "naderende crisis", toch heeft de regering Colijn tot het niet luven van de crisis zeer veel bijgedragen. Als Colijn nu maar de gouden standaard zou willen opgeven. Nederland zou immers, volgens de deskundigen van de SDAP, als goudland de nieuwe welvaartsvloed van de kusten van het nederlandse kapitaal afleiden. 't Is nu eenmaal een ellende met die hollanders. Ze hebben blijkbaar het nalen van dijken, bevoorraden en andere droegleggingen zo in hun bloed, dat ze zelfs tegen de welvaartsgolven stevige dammen in de vorm van goudstaven opwerpen.

De sociale minister van het weliswaar niet christelijke, maar dan toch uit Christenen van verschillende schakering bestaande verpauperingskabinet, wenst een "rechtvaardiger verdeling" van het steunbedrag. De christelijke koren hebben voor de toepassing van dit rechtvaardigheidsprincipe een juridische Peef gevonden, die aan hun advocatenhandigheid alle eer aandoet. De heer Elzingberg luult tranen met tuiten over die arme werklozen op het platte land. Hij beweert, "na contact met de vakbeweging" - wat door het NVV als een tot misverstand (!?) aanleiding gevende mededeling gekarakteriseerd wordt - tot het inzicht te zijn gekomen, dat de werklozen op het platte land meer steun behoeven. Die meerdere steun zou bestaan uit twee kwartjes per week. Daar, volgens den minister, de steunsoen niet voor wijziging vatbaar is, moeten de werklozen uit de grote steden deze "steunverhoging" voor het platte land betalen. Betalen, in de vorm van inhouding van de huurtoeslag en door het stellen van het principe van het standaardloon. De Colijnisten zijn nu eenmaal geen brute fascistten, maar fleuren de hongergerechten die zij aanbieden graag op met een sausje van sociale rechtvaardigheid.

Intussen, het is bij een bespreking van de nieuwe aanslag, die de regering Colijn op het levenspeil der nederlandse massa's onderneemt, noodzakelijk vooraf het een en ander te zeggen omtrent de positie van het nederlandse kapitaal en omtrent datgene, wat de in het parlement tegenover Colijn krakende partijen zelf aan oplossingen nastreven.

Later dan in de midden-europese landen, zette de nieuwe depressiegolf in de ineerstortingscrisis, zich in dit land door. Het nederlandse kapitaal, voor een belangrijk deel koloniaal uitbuitingskapitaal, beschikte, vergeleken bij een land als Duitsland, dat de oorlog verloren had, over ruime reserves in de koloniën. Maar, wat economies een voordeel was, zou later, door de algemene werelddepressie van het kapitaal, door de wijzigingen in de kapitalistische structuur, een nadeel blijken. Het koloniale uitbuitingskapitaal rent de industrialisatie. Het feit, dat Nederland geen groot-industrieel productie-apparaat van betekenis heeft, nocht de nederlandse bourgeoisie in staat stellen wat langer het hoofd te bieden aan de gevolgen van de grote crisiegolf, tans ondervindt het nederlandse kapitaal het nadeel van deze innerlijke zwakte van zijn structuur.

Het eerst en het hevigst werd de transitokapitalistische sector door de crisis getroffen, o.a. als gevolg van het verliezen van "achterland" door autarkistische maatregelen. Gepaard daarmee ging een heftige crisis in dat deel van de industriële sector, dat v.n.l. is ingesteld op de voorziening in de technische behoeften van het transitokapitaal (Scheepsbouw e.d.) Het koloniale beleggingskapitaal werd pas in de verdere ontwikkeling van de crisis aangetast, maar dan ook zeer heftig. Dit laatste is vooral van belang, omdat het zwaartepunt van het koloniale kapitaal ten slotte ligt in de grondstoffenproductie. Een merkwaardig feit mag het genoemd worden, dat, terwijl men van verschillende zijden de "luwing" van de crisis wil trachten te bewijzen uit de stijging der productie, tegelijkertijd een hevige en nog steeds voortdurende crisis in de grondstoffenproductie moet worden vastgesteld.

33

Rubberrestrictie en andere soortgelijke productie-beperkingen onderstrepen dit verschijnsel.

Ook politiek zijn de geschetste delen van het nederlandse kapitaal in de oplossingen die ze nastraven te onderscheiden. De tegenstelling: gouden standaard-groep tegenover devaluatie-groep is direct terug te brengen op de kapitaalbelangen die zij vertegenwoordigen. Is in het algemeen de gouden standaard-groep niet geneigd, op grond van haar koloniale en bankbelangen, "eenszijdige" industrialisatie te bevorderen, met de devaluatie-groep, in hoofdzaak bestaande uit het industriële kapitaal is dit laatste wel het geval. Het is dan ook geen wonder, dat juist onder de kapitalistische groepen van de RI Staatspartij, zo velen gevonden worden, die weliswaar het Plan van de Arbeid niet geheel willen doorvoeren, maar toch geneigd zijn sterk in die richting te gaan. Omdat de planpolitiek tenslotte voor Nederland neerkomt op een structuur-wijziging in het nederlandse kapitalisme; op een verplaatsing van het economische zwaartepunt naar de industriële sector. Ook de fascistiese neigingen bij sommige delen van het transitie-kapitaal en van die industriële groepen, die met het transitie-kapitaal ten nauwste verbonden zijn hangen samen met de economiese positie van die groepen.

De strijd, die nu door grote groepen arbeiders tegen Colijn, tegen zijn "aanpassing" door steunverlaging en loonroof gewild wordt, kan slechts dan tot een proletarische succes leiden, wanneer de positie van elke groep onderzocht wordt naar de waarde die zij heeft voor een positieve verandering in het lot onzer klasse.

Ten eerste moet worden vastgesteld, dat de verschillende groepen van het kapitaal over een stemmen in het doel: bevestiging van de kapitalistische winst tegenover de arbeidersklasse. Wat hen onderscheidt, is de plaats die zij in de nederlandse productie-structuur innemen en in de methode, waarmee tegen de arbeidersklasse moet worden opgetreden.

Colijn betekent: handhaving van de kapitalistische winst door "aanpassing": loonsverlaging, steunroof, sociale afbraak enz. Deze directe methode volgt Colijn, doordat hij vooral het koloniale, het bank- en beleggingskapitaal vertegenwoordigt. Dit is dan ook de reden waarom het kabinet Colijn zich zo heftig verzet tegen de aantasting van de gouden standaard. Dit beleggingskapitaal tracht zich tegen gedeeltelijke onteigening door devaluatie of inflatie te beschermen. Dit laatste geldt vooral voor het minder bewegelijke kapitaal van de grote groep der kleine beleggers, die, zoals bekend, o.a. de ruggegraat van de anti-revolutionaire partij uitmaken. Colijn vertegenwoordigt tegenover de arbeidersklasse mede hierom de openlijke en naakte reactie.

Anders staat het met de voorstanders van de devaluatie. Niet minder dan Colijn streven zij naar het onlaagdranken van het levenspeil der arbeiders. Maar, zij zijn zich meer dan deze ervan bewust, dat de beruchte duitse kruideniersleuze moet worden toegepast: hoe zeg ik het mijn klanten. Het belgische voorbeeld bewijst dat zelfs de bedrieglijkste kruideniersreclame niet in staat is het verzet, dat de devaluatie bij de arbeidersmassa's moet opwekken, tegen te houden.

Colijns politiek inspireert tot verzet, tot weerstand van de arbeidersklasse. De Juli-dagen 1934 zijn daarvoor het bewijs. De devaluatie-liepen willen evenwel deze vorm van verzet vermijden en streven daaron naar een verkapte afbraak van de sociale positie van het proletariaat. Volmaakt onverschillig is het of de devaluatie verdedigd wordt door sociaal-reactionaire professoren als de Tinbergens, door vakverenigingsleiders als Rupers, door partijchefs als Matthijssen of door havenbaronnen en industrie-rijds, waar van de RI Staatspartij een aantal in haar leiding heeft. Het verschil tussen Colijn en de devaluatie-aanhangers is dus van l. een verschil in methode.

De door den vrijzinnig democraat (het welk d e m o c r a t !) Mr. Slingenberg, als minister van sociale afbraak, gelanceerde nieuwe steunroof, is in drie delen van zeer groot belang.

Vooral evenwel willen we hier een tussenopmerking maken. Het kan tegenwoordig wel zijn nut hebben, in verband met "wellsfrent" en dergelijke oplossingen, te herinneren aan de strijd die ca 30 jaren geleden in de nederlandse sociaal-democratie gevoerd werd over de kwestie van het samengaan met burgerlijke bondgenoten. Na, na zoveel jaren, blijft duidelijk, dat de marxistische oppositie rondom Gorter, Frank v.d. Goes en, tja, ook Wijnkoop, in deze kwestie gelijk had. De "linken" van de bourgeoisie zijn de onbetrouwbareste

33

bondgenoten, aldus was het standpunt van de toenmalige oppositie. Hoe juist dit was, blijkt, wanneer men er aan denkt, dat de gedreonde vrijzinnig - democratische coalitie-partner, tans in het kabinet Colijn vertegenwoordigd door de heren Oud en Slingenberg, de uiterste reactie tegen elke sociale vooruitgang vertegenwoordigt.

De eerste verslechting die de heer Slingenberg wil doorzetten, betreft de inhouding van de helft van de huurtoeslag. Was aanvankelijk de 30. Augustus - een dag dus voor de verjaardag van het staatshoofd - bepaald als de dag, waarop deze bepaling in werking zou treden, door de duidelijk gebleken weerzin en de dreiging van algemeen verzet is voorlopig de uitvoering met 14 uitgesteld. De tweede helft zal dan begin Mei worden ingehouden.

Wie het geharrewar in de Tweede Kamer ontrent de vaste lasten in verband met de te hoge huren, heeft gevolgd, krijgt de indruk, dat het kabinet Colijn een soort buitenparlementaire actie in deze kwestie wil uitlokken. Het kabinet Colijn schijnt het parlement in een dwangpositie te willen plaatsen, waartoe dan de werkloze arbeiders het middel zijn.

Indertijd: de huren zijn krankzinnig hoog in vergelijking met de lonen. Zij zijn immers gebaseerd op een zesde of zevende deel van het indertijd. - toen het loonpeil het hoogste was - verdiende loon. Tegenwoordig, ten gevolge van de herhaalde loonsverlagingen is de toestand vaak zo, dat het huurbedrag ongeveer een derde tot een vierde van het loon uitmaakt.

De parlementaire positie van het kabinet Colijn is reeds lang wankel. Colijn speelt va banque. Want, de partijen zijn gedwongen met hun kiezersmassa's rekening te houden. De aanstaande verkiezingen, o.a. van groot belang in verband met de komende grondwetwijzigingen, staan voor de deur. De partijen maken zich gereed voor de verkiezingsveldtocht. Zij zijn dus of gedwongen Colijn te helpen de voorgestelde steunroof terug te trekken, of zij moeten de groep van de vaste lasten doorhakken en in het parlement de huur over de gehele linie verlagen.

Natuurlijk zal deze situatie bij bepaalde delen van de bourgeoisie de neiging van het weer invoeren van een soort census-kiesrecht versterken. Reeds zijn in de "liberale" pers neigingen in die richting aan te wijzen. Weliswaar zullen de grote partijen, die op een belangrijk deel der werklozen massa's steunen, zich tegen die oplossing verzetten, toch is het van belang op deze tendens te wijzen. Vooral, omdat, lange een achterdoer toch al de meeste "grondwettige" vrijheden voor de werkloze arbeiders een fictie zijn geworden. Onmiddellijk na de publicatie van de nieuwe steunroof, vaardigden de vroede vaderen van onze goede stad Amsterdam, een verspreid-verbod uit binnen de 100 meter van de stempelkassen. Vanwege de democratische vrijheden. De traditionele, nog wel. Tegen de mogelijke actie en agitatie, een onmiddellijk verspreidverbod. De regering wilde evenwel niet achterblijven in liefde voor de nationale tradities. en kwam dus ook met een sekse. Alle colportage van werklozen tussen 9 uur v.m. en 5 uur n.m., Zaterdags tussen 9 uur v.m. en 2 uur n.m., zou worden beschouwd als het maken van geregelde verdienste. Op de steun zou dus een bedrag worden gekort, overeenkomstig met het in het desbetreffende bedrijf geldende loon.

HET VOLK, dat nog steeds in de kop vermeldt, dat het een dagblad is van "de arbeiderspartij", noemt deze regeling... "een voornitgang"! Want, het zou betekenen, dat aan de praktijken van bepaalde dorpspotentiaatjes, door een landelijke regeling paal en perk wordt gesteld. Heel schuchter waagt de achtenswaardige, braaf over de democratische vrijheden kwebbelende redactie, dan nog de opmerking, dat die groepen, die alleen op "het idealisme" hunner leden steunen, van deze maatregel schade zullen ondervinden. Dat alleen in de tijd dat gestemd wordt het colporteren als verdienste wordt aangerekend, bewijst dat deze rekenarij niets anders is dan een brutale aantasting van het grondwettelijke recht van persvrijheid, dat toch ook voor werklozen geldt. Maar och, dat is voor de redactie van HET VOLK geen probleem. Zijn de heren zo onnozels, dat zij niet inszien, dat door dergelijke methoden de grondwettig ge waarborgde persvrijheid voor de werklozen een aanfluiting geworden is? Zien zij niet in, dat de vrijheid van drukpers prakties opgeheven is als werklozen wel drukwerk mogen laten maken maar, wat het belangrijkste is, niet mogen verspreiden? Niemand gelooft dat de heren dit niet inszien. Maar... wat zegt U? O, ja! De democratie...

Intussen wil men de werklozen het gelag laten betalen. Zij moeten hun ellende bestaan nog meer worden gelmauwed. Zij zijn het, die maar moeten

zien, of inderdaad de huren zoveel onlaag gaan als huurtoeslag wordt afgenomen. Het tweede gedeelte in de aanslag van Slingenberg is nog funester, vooral omdat het een tweeledige kant heeft. De regering wil de steunnormen voor de arbeiders, die reeds langer dan vier jaren werkloos zijn, "aanpassen" aan door haar vast te stellen "normaallonen". Dit plan is al even duits als het woord. De arbeiders, die reeds jarenlang het slopend bestaan van stempelaar leiden, worden nu als onvolwaardige arbeidskrachten beschouwd en zouden op die basis een sterk verminderde uitkering krijgen. De impotente bourgeoisie, die tegen de eisen van de ontwikkeling en de vooruitgang in, haar tot waan-zin geworden systeem wil handhaven, tracht de gevolgen van die handhaving op de arbeiders af te wentelen. Wat donder, waarom verrekken die kerels eigenlijk niet? Waarom denken ze dat ook zij recht op leven hebben? De brave burgers, die zo uitstekend de kunst verstaan om op andermans zak te leven, verwijten de uitgemergelde en hongerende werklozen, dat zij dit zouden doen. De geplaagde burgerman wil zijn brandkast, zijn portemonnaie tegen die slampamperende, luie werklozen beschermen. Daarom komt meneer Slingenberg met zijn "normaallonen", die zullen variëren van 20 tot 12 gulden. Reken men uit, wat dan de maximum steunbedragen zullen zijn, dan komt men tot schrikbarende lage cijfers. Dit is geen verarming meer, doch verpauperisering van de werkloze arbeiders. In de toech al zo verzwaakte en weerstandsloos geworden arbeidersbevolking zal dit plan Slingenberg noerndend werken.

Maar, de verarmingsminister, democraat, (democraat, voor den duivel) meneer Slingenberg, heeft met dit sociale plan nog meer op het oog. Het is immers vanzelfsprekend, dat de ondernemers direct zullen trachten de lonen aan Slingenbergs "normaalloon" aan te passen. Zo komen dan koellilonen tot stand, niet door devaluatie maar rechtstreeks, ongetrapt; de enige die getrapt worden, zijn de arbeiders. De goudenstandaard blijft gehandhaafd, de levensstandaard van de proleten wordt op toringspel gebracht. De tientjes van de burgerman zijn veilig. De regering stelt alvast de norm, voor werklozen... en voor werkenden. Tja, die sociale vrijzinnig democraat is nog zo stom niet. Meneer Slotemaker, die van het levensspel der werklozen een ruïne maakte, kan niet bij hem halen. De heer Merckx, van de Opreerige Krabbels, heeft in een van die, als het tegen burgers en regeringsmensen gericht is, suikerzoete beschouwingen, die hij op zaterdagavond in het VOLK pleegt te plegen, ons verteld, dat meneer Slingenberg toch nog wel persoonlijk een braaf mens kan zijn, niet gierig en vrijgevig tegenover armen. Hij, de krabbelaar, heeft tenminste heel wat "overheidspersonen" gekend, die met de "publieke middelen" niet zo "kwistig waren", doch die vrijgevig genoeg waren als het er op aan kwam uit eigen zak "nood te lenigen". Gut, ja. Dat zal wel zo zijn, juffrouw Krabbelaar. - U noemt ons toch niet kwalijk, dat we Uw voornaam "Opreerige" voor Uws achternaam weglaten? Maar... de kwestie van de werklozensteun heeft met kwistigheid of vrijgevigheid niets te doen. Wie aan het levensspel der arbeiders raakt, wie tracht de arbeiders en de arbeiderskinderen meer te drukken tot toringsbasis, die is een vijand van de arbeidersklasse. Het proletariaat heeft geen tijd zich ermee bezig te houden, of zo'n minister of misschien in zijn vrije tijd een blank, braaf zieltje op na houdt. Wie een slang onderweg tegenkomt, zal geen beschouwingen houden over de plaats die de slang in de dierenwereld inneemt, maar zal hem zijn kop verpletteren..

Het systeem van onsen vrijzinnigen democraat in het kabinet der christenen, is het alomte verdel en heers. Daarom tracht hij een wig te drijven tussen de werklozen van het platte land en die van de grote steden, die van het platte land... belooft hij tien stuiver per week meer. Heel slim, deze "rechtvaardiger" verdeling. Goed gespeculeerd op de nog vaak klerikale achterlijkheid op het platte land. Een poging om werklozen, tegen werklozen uit te spelen. Men tracht het platte land tegen de stad te mobiliseren. Maar zal meneer Slingenberg in dit nobele streven slagen? De arbeiders van de kleine-re gemeenten, hebben nog meer dan wij "genoten" van de socialerigheid van het verpauperingskabinet. Zij kennen reeds de beruchte centra- prestatie, zij hebben hun hart kunnen ophalen aan "werverschaffing" en "werkverruiming" naar het Sliedrechtse voorbeeld. Zij hebben nog meer dan wij te maken gehad met "steun in nature". De werkloze massa's der steden hebbend daarom tot taak, te trachten, dit streven te breken. Hebben tot taak de arbeiders op het platte land er op te wijzen, dat, nalat men de arbeiders in de grote steden heeft neergeslagen, ook zij de beloofde tien stuivers niet alleen niet zullen ontvangen, maar dat ze nog meer zullen worden uitgemolpen dan tans het geval is.

Het geniepige in deze plannen is, dat meneer Slingenberg, door de vorming van zijn "normaalloon" de werkende arbeiders aantast; dat hij door de arbeiders op het platte land tien stuivers per week te beloven, die hij vijfvoudig van de arbeiders in de grote steden terug wil halen, tracht de ene groep werklozen tegen de andere op te zetten; maar vooral geniepig is, dat, doordat in de grote steden niet al 11 e arbeiders huurtoeslag krijgen, meneer Slingenberg, denkend aan de Jordaangebeurtenissen van Juli 1934, de eenheid van optreden der arbeiders wil breken.

Ommiddeliek nadat deze besluiten door de regering gepubliceerd werden, ontstond er bij de arbeiders aan de stempellokalen beroering en agitatie. Ho nader Slingenbergs uithongerings plan tot zijn verwerkeliking komt, destes sterker zal de neiging tot verzet bij de proleten worden.

Het is daarom dan ook begrijpelijk, dat verschillende partijen, die op een groot arbeiderskiezerskorps steunen en verschillende vakcentralen, tegen de maatregelen van het verpauperingskabinet "protesteren", al bestaat dit "protest" in de eerste en in de voornaamste plaats uit het zenden van telegrammen en het houden van vergaderingen. Ongetwijfeld is de beweging van de arbeiders, die zich tegen de maatregelen van Colijn en Slingenberg verzetten en die vooralnog de vorm van het protest draagt, als verschijnsel belangrijk. Maar, het komt er niet alleen op aan dat er geprotesteerd wordt, doch dat de aanvallen van de verpauperers afgeslagen worden. Bezien we nu wat intussen de verschillende organisaties hebben gedaan, wat de oplossingen zijn en wat de verschillende groepen willen trachten te verwerkelijken.

Een dag na de publicatie van het plan Slingenberg hield het NVV te Heerlen een kadervergadering. Lindeman, die reeds eerder verklaard had, dat er geen cent meer van de werklozensteun af kon, deed ook hier weer zeer radicaal. Indien de huurtoeslag zou worden ingetrokken, dan moesten de werkloze arbeiders maar het ingehouden bedrag op de huisbazen verhalen. Verder werd er natuurlijk op de bekende wijze "geprotesteerd"...

Maar, wie nu dacht, dat na deze uitspraak van dappere ongehoorzaamheid, de leiding van het NVV er toe zou overgaan de inhouding van de huurtoeslag te o r g a n i s e r e n, die kwam bedrogen uit. Op de meeting in de Apollohal deed Lindeman weer heel wat minder radicaal. Daar zei hij: we moeten onderhandelen met de gemeentebesturen, woningbouwverenigingen en particuliere huisbazen. Als dat niet helpt, dan moesten we ons maar tot het NVV wenden, want dat had nog niemand in de steek gelaten. Nee, dat is waar ook, maar... wie arbeiders een bepaalde tactiek adviseert, heeft tot taak vooraf de middelen aan te geven, die tot een overwinning kunnen leiden. Heeft de taak, verantwoordelijkheid voor eigen adviezen te dragen. En niet de arbeiders in het onzekere te laten. Is het parool van Lindeman dan alleen maar een radicale frase? Het schijnt wel zo. Immers, Henri Polak, vergissen we ons niet, ook een van de leiders van het NVV, zegt in zijn weekblad: "Moeten de huurders zich dan aansluiten tot gemeenschappelijk optreden? Zo ja, waarin moet dat bestaan? Stakende, relletjes makende buurtsowjets? Neen, dit niet." HP legt hier eigenlijk de hele voosheid van Lindemans "advies" bloot. Maar wat dan? Het parool Lindeman is op zichzelf goed. Maar, dit parool moet georganiseerd worden uitgevoerd. De werkloze nederlandse proleten moeten op de basis van dit parool, voor het speciale doel van de afweer van het hongerplan Slingenberg in é é n organisatiesysteem worden verenigd. Hoe belangrijk op zichzelf ook, alle "geprotesteerd" in telegrammen, brieven en vergaderingen zal zonder resultaat zijn, als zij niet betekent: inzet van de agitatie, inzet van de organisatie van de afweer. Samenvatting van de klasse, voor deze strijd van de klasse is noodzakelijk. De arbeiders van het NVV hebben, samen met de andere arbeiders de taak, het parool van Lindeman te gebruiken en de leiding van het NVV te dwingen, achter zijn eigen leuze te gaan staan; of op te donderen.

Bepaald aandoenlijk is de vrees van de leiding van de CPN, dat het uitvoeren van Lindemans parool, "de kleine huisbazen" zou schaden en hen in de armen van het fascisme zou drijven. Ze leren het nooit, onze hollandse bolsjewieken... Of, ze hebben het allang afgeleerd. Inplaats van nu met alle energie op te treden voor de uitvoering van Lindemans parool en te trachten op deze wijze een proletarische klassefront te smeden; inplaats van door een dergelijke campagne Colijn zijn basis in de kleine burgerij te ontnemen; inplaats van in te gaan op de weerklank, die dit parool bij de grote massa der modern georganiseerde arbeiders heeft gevonden, weten onze hollandse bolsjewieken niets beters te doen dan... Lindeman, de leiding van het NVV, te helpen

van de verantwoordelijkheid voor dit parool op goedkope wijze af te komen. De grote en de kleine leiders van onze nationale CP, verontschuldigen zich, doordat zij de volgende strategische schablonen, vrij naar Lenin, uitbazuinen: "We kunnen de voorhoede niet in de strijd brengen, zolang de massa's ons niet volgen." Maar... Louis de Visser heeft in zijn eminente rede in de RAI-hal, uitgeroepen: Wij bang voor huurstakingen? We hebben ze vroeger bij bossies georganiseerd. Inderdaad. Maar, was dat niet voor de grote zwenking? En... stonden toen de massa's onmiddellijk achter de "voorhoede"? Wat een machteloos gebazel! Immers, het komt er nu niet op aan om "huurstakingen" te organiseren, doch om het parool van Lindeman uit te voeren. Een parool, dat w e l in de massa's leeft. Een parool waarvoor nu w e l een massa-basis te scheppen zou zijn. En nu komen de eminente strategen van onze CPN, die zoveel "massa-acties" zonder massa-basis gevoerd hebben en stellen hun schablonen-parool op. Dat doet zij nu, nu de massa-basis wel aanwezig is. Want, zij willen de huisbazen niet naar het fascisme drijven. Alsof de huisjesmelkers voor het merendeel niet toch reeds in die richting zijn gegaan. Die huisjesmelkers, die tegen het ingrijpen der gemeenten in de ellendige woningtoestanden ageren, omdat het hen in hun portemonnaieschaadt. Die krottenbazen, die zo verijng kunnen schelden op de "socialen", omdat de sociaal-democratische gemeentebesturen in elk geval nog iets meer voor het peil der arbeiderswoningen hebben gedaan dan de liberalen en andere burgerliken, die de krottenbazen altijd als hantroetelkinderen beschouwd hebben. Alsof aan de sociaal-reactionaire neigingen van deze parasieten iets wordt afgedaan, doordat DE TRIBUNE en Louis de Visser, strategische en tactische krokodillentranen vergieten over "die arme kleine huisbazen".

Een voorbeeld moge dit even toelichten. Enkele maanden geleden sprak Kitz, naar aanleiding van de verschrikkelijke brand op de O.Z. Achterburgwal over de amsterdamsse krotten. DE TRIBUNE weet evenals wij, dat de "kleine huisbazen" v.n.l. krottenbezitters zijn. Kitz gaf toen het volgende voorbeeld. Een huis in de Jordaan was in 1910 gekocht voor 4000 gulden. 2000 gulden eigen kapitaal en 2000 gulden hypotheek. Volgens Kitz was deze waarde reeds meer dan 10 maal uit het krot gehaald. Maar bovendien: zo'n pand heeft op het moment een huurrendement van ca 25 p/w gemiddeld; dus 1300 gldn per jaar. Zou er, geachte TRIBUNE-redactie zelfs na aftrek van belastingen en onkosten, (ja, we willen zelfs kosten voor onderhoud, gaat U maar kijken! in rekening brengen) niet een behoorlijke rente op zulk een pand worden bereikt? En, dit voorbeeld is geen uitzondering, het is een gemiddelde. Die arme kleine huisbazen toch! Wel vervloekt, laten die werklozen toch vooral met de huisbazen rekening houden. De toestand van hun woningen bewijst immers hoe goed die arme huisbazen het met hen menen!

Wat bij dit alles nog veel ergerlijker is, dat is de domme naïveteit van het NSDse pogen om alle mogelijke tegenstrijdige belangen op één platform te verenigen. Dit is niet de methode om de fascistische wind uit de zeilen te nemen, o, eminente strategen der CPN. Heeft de historie U dan werkelijk niet geleerd, hoe verderfelijke deze strategie voor de arbeidersbeweging gebleken is? Heeft zij U niet geleerd welk een verwarring bij grote groepen arbeiders ontstond, doordat de KPD leiding niet in staat bleek met de nazi's in eenheidsprotest radicalisme te concurreren? Moet het hier misschien ook zo ver komen?

De zelfde grote strategen en eminente redenaars, die zo bevreesd zijn voor het lot van de kleine huisbazen, zijn intussen niet te vies, om werkloze arbeiders, die aan den lijve de gevolgen van het hongerplan Slingenberg dreigen te zullen ondergaan en die daarom een ernstige poging willen wagen om het proletarische klassefront tegen Colijn te vormen, te bespuwen met het ergste gif, en te vervolgen met de gemeenste laster. Om hen te bezwadden met de schijnprodder, zoals die opbroeit in het brein van stompzinige partijbeambten en van elke originaliteit gespeende partij-advocaten. Zagen we niet in DE TRIBUNE een manifest afgedrukt, dat de sectie Jordaan van de CPN in haar district heeft laten verspreiden en waarin "ernstig" (zijn deze lieden niet altijd ernstig?) gewaarschuwd wordt voor "raden-kommunisten" en "RSAP-ers"; aangezien deze "provocateurs" tot "illegale demonstraties" in de Jordaan zouden hebben aangespoord. We weten, dat de heren het zonder theatrale ontboezeningen nu eenmaal niet kunnen stellen. We zullen hen dus in deze methode niet volgen en niet de vele, godbetert "legale", demonstraties gaan optellen, die bestonden uit optochten van 20 à 30 man, het ophangen van doeken aan tramdraden en dergelijken. Er is in de strategie der leiders heel wat veranderd

en wat vorig jaar nog revolutionaire tactiek heette, wordt vandaag "optreden van provocateurs" gescholden. Maar... wie wil nu eigenlijk de CPN in de methode van voor de grote draai initiëren? Niemand! Wij willen wel zeggen, dat het illustre dagblad van de CPN in haar voorstelling van zaken bewust liegt en denunciert. Immers, noch door "raden-kommunisten", noch door RSAP-ers is in de Jordaan een parool tot "illegale demonstraties" uitgegeven. Wanneer het bolsjewistische denunciantenblad niet zoveel tijd en moeite nodig had om haar eigen verleden te doen vergeten, door zo hard mogelijk te roepen: houdt de dienaar zou het zich wellicht herinneren, dat juist van links, van raden-kommunistische kant dus, telkens weer de scherpste kritiek geleverd is op de putschistische avonturierspolitiek, die nergens op gebaseerd was, het tegendeel vormde van een proletarische klassepolitiek en toch door komminternsecties, ter afwisseling van hun parlementaristische spel, zoveel jaren lang, tot aan de nederlaag in Duitsland toe, werd bedreven.

Denunciantenpak. Mocht het inderdaad tot betogingen en "onlusten" komen in de week dat de steunverlaging in zou gaan, dan heeft het blad van de hollandse bolsjewieken nu reeds gezegd: De verantwoordelijkheid daarvoor ligt niet bij ons, maar, bij raden-kommunisten en RSAP-ers. De verantwoordelijkheid ligt niet bij de regering, die de arbeiders door haar maatregelen tot het uiterste zou drijven, maar bij de arbeiders, die de gevolgen van die hongermaatregelen aan den lijve zouden ondervinden en niet van plan zijn zich willens en wetens aan deze uithongeringsschik te onderwerpen.

Intussen, wij begrijpen deze woedende uitvallen volkomen. Door de discussies aan de stempellokalen w e t e n wij, dat de vergadering in het RAI gebouw zeer veel actieve en strijdbereide aanhangers van de CPN heeft teleurgesteld. De vraag die men van Louis de Visser beantwoord wenste te zien was: Wat moet er nu gedaan worden? En de Visser, hoe "ernstig" zijn betoog ook moge geweest zijn, is op deze vraag het antwoord schuldig gebleven. De neiging, ook en vooral, bij de arbeiders van de CPN om het parool van Lindeman te gebruiken als basis van georganiseerd klasse-verzet, is zeer groot.

Door dit alles, en vooral door de invloed, die van het klasse-optreden in Frankrijk en Spanje uitgaat, is er ook bij de nederlandse arbeiders-klasse een begin van zelfstandig klasse-optreden merkbaar. Dit uitte zich o.a. in de oprichting van het "Comité van verzet tegen de steunverlaging", dat bepaalde organisatorische oplossingen aanbeveelt om tot het klassefront tegen Colijn te komen. DE TRIBUNE heeft bij haar pogingen om deze vorm van proletarische zelfactiviteit te torpederen - angst voor het verliezen van invloed bij zekere elementen in de arbeidersklasse speelt hier een grote rol - niet veel succes. Men tracht het comité als "raden-kommunisties" te doodverven, omdat ook verschillende leden van raden-kommunistische groepen aan deze actie deelnemen. Laten we echter de TRIBUNE gerust stellen, raden-kommunisten zijn tegenstanders van mantel-organisaties. Wij, leden van de groep DE ARBEIDERSRAAD, die aan deze actie deelnemen, stellen voorop en verwachten dat ook andere raden-kommunistische groepen zullen vooropstellen, dat geen enkel provocerend parool zal worden uitgegeven. De samenwerking tussen de arbeiders in het comité moet daarvoor te hecht zijn. Wij hebben reeds kunnen constateren, dat bij verschillende raden-kommunisten juist op dit punt grote overeenstemming heerst. Wij willen geen putschen, geen rollotjes, geen aparte actie van die of die groep, maar wij willen samenvatting van de klasse om te komen tot K L A S S E - O P T R E D E N

Het kan daarom zijn nut hebben, de gang van zaken in verband met de vorming van het "comité van verzet tegen de steunverlaging" kort te schetsen. Maandag 3. dezer was er 's middags een discussie aan het stempellokaal Rustenburgerstraat, naar aanleiding van de dreigende steunverlaging. Ca 40 arbeiders waren daar bijelkaar en besloten een vergadering bijeen te roepen, waar een en ander zou worden besproken. Twee der aanwezigen werden met het huren van een zaal belast. Helaas werden hiertoe niet juist de meest geschikte aangewezen. Een van hen stelde zich in verbinding met het WSC, dat prompt voor Woensdagmiddag d.s.v. (het tijdstip waarop de vergadering uitgeschreven was) een vergadering belegde. De ander stelde zich in verbinding met de OWG, een groep, door een of andere duistere heibelgeschiedenis losgeraakt van het WSC. Ook deze laatste groep trachtte de actie op te vangen en schreef voor Dinsdag middag eveneens een vergadering uit. Hun goed recht, maar dan natuurlijk als OWG; onder eigen vlag. Maar, men wilde immers de spontaan tot stand gekomen

actie opvangen. Hun aankondiging was daaronder anoniem. Bijna lieten de arbeiders zich verschallen. Maar toch werd het feest bij tijds doorzien. Toch waren de arbeiders bereid de eenheid te aanvaarden met ieder, die zelfstandig klasseeptreden wilde. Daarom werd de OWO voorgesteld, de vergadering gemeenschappelijk te houden. Maar, de OWO wilde de "leiding", had de "leiding", zou de "leiding" houden, enz. Daarop trokken 50 van de 60 arbeiders de zaal uit. Deze 50 bespraken de toestand en er werd besloten Woensdagavond een bijeenkomst te organiseren.

De vergadering, bijeengeroepen door aankondiging op een bord en het verspreiden van ca 1000 oproepen, mocht als geslaagd worden beschouwd. Er waren ongeveer 120 arbeiders opgekomen. Uit de aanwezigen werd een voorzitter gekozen en onder leiding van deze kameraden nam de discussie een aanvang. Verschillende kameraden spraken over de noodzakelijkheid van strijd tegen Colijn en bepleitten actie en agitatie aan de stempellokalen; vorming van comités van vertrouwensmannen en dergelijken. Een der aanwezige arbeiders ontwikkelde toen kort de betekenis van de aanslag van de regering. Hij wees op het intrekken van de huurtoeslag als onmiddellijke bedreiging, waartegen naar zijn mening getracht moest worden de arbeiders, ongeacht hun politieke- of vakorganisatie te organiseren. Het parool Lindeman moet gerealiseerd worden. Hij ontwikkelde het denkbeeld van woonblok-comités, die tot taak zouden hebben dit onderdeel van de actie te organiseren. In verband met het door den minister vast te stellen standaardloon, ondersteunde hij het voorstel tot vorming van comités van actie aan de stempellokalen. De arbeiders zouden immers, als zij in de woonblokken gemeenschappelijk streden, ook tot samenvatting op de basis van het stempellokaal kunnen worden gebracht. Voor de propaganda en de organisatie hiervan stelde hij voor over te gaan tot het vormen van een initiatiefcomité, door de vergadering aan te wijzen. De instemming met deze oplossing was zeer algemeen. Uit de aanwezigen werd een comité gekozen, dat onmiddellijk aan het werk ging. Een manifest werd opgesteld, waarin kort en zakelijk het standpunt van het comité werd uiteengezet. Vooral werd er voor gewaakt, dat door het comité als zodanig geen enkele bestaande organisatie zou worden aangevallen. Het comité wilde immers niet een bepaald partij-politiek standpunt, maar, het wilde een ernstige poging doen, om de basis te leggen voor een proletarisch klassfront tegen het uithongeringkabinet.

Het de verspreiding van het manifest werd de volgende dag een aanvang gemaakt. Onmiddellijk werden een 200 tal biljetten door de politie in beslag genomen, die evenwel genoodzaakt was het manifest weer vrij te geven. Een bewijs hoe onwaar, hoe doortrappt gemeen de TRIBUNE-laster is, dat "raden-kommunisten" tot "illegale demonstraties" zouden opwekken. Zoals gezegd: voor zover raden-kommunistische arbeiders mede - als eventuele slachtoffers van meneer Slingenberg's honger-offensief - het optreden van het comité steunen, zullen zij er voor zorg dragen, dat elk ontschisme en elke provocatie wordt afgewezen.

Ondanks de inbeslagname werd het manifest uitstekend verspreid. Er werd door tal van arbeiders geld opgebracht, waardoor enkele duizenden strooibiljetten konden worden uitgezet.

Maandag d.a.v. werd een nieuwe vergadering belegd en de actie verder besproken. Bij deze discussie waren er enkelen, die een tactiek verdedigden, zonder met de mogelijkheden rekening te houden. Deze mensen werden echter door het grootste deel der vergadering scherp bestreden en hun tactiek werd afgewezen.

We kunnen evenwel het comité enkele critiese opmerkingen niet besparen. Critiese opmerkingen, die noodzakelijk zijn om de praktische uitbouw en activiteit van het comité te bevorderen. Zo menen wij b.v. dat de omvang van het uitvoerend comité veel te groot is. Een commissie van vijf man zou voor de uitvoering der werkzaamheden ruimschoots voldoende zijn. Bij de tans gevolgde methode moet zowel de eenheid in het nemen van beslissingen als in het uitvoeren ervan in verdrukking komen. Een tweede fout, waaraan het comité zich schuldig maakt is het te weinig rekening houden met dat wat van de mensen practies geveerd kan worden. Men moet hier niet uitgaan van wenselijkheden, maar van feiten. Men kan nu eenmaal niet arbeiders dagenlang achtereen van de ene plaats naar de andere "mobiliseren", zonder dat dit het karakter van dirigeren krijgt. Deze tactiek is voor de arbeiders te afnattend. Men heeft er rekening mee te houden, dat de arbeiders niet dood-vergaderd mogen worden. We hebben dan ook reeds enige verslapping kunnen waarnemen. Wij menen dat het beter geweest zou zijn, als de genomen besluiten practies zouden zijn doorgevoerd.

Als dus onmiddellijk was overgegaan tot de vorming van woonblok-comités en kernen aan de stempellokalen. Men heeft aan de noodzakelijke steunpunten, die zowel voor het voeren van de actie zelf, als voor een behoorlijk overzicht noodzakelijk zijn. Het tot dusver bestaande initiatief-comité zou dan kunnen worden opgeheven en vervangen door een uitvoerend comité, dat onmiddellijk in verband staat met deze kernen.

Niet alleen de propaganda, maar ook en vooral de uitvoering dient ter hand te worden genomen. De ontsteking, die bij grote massa's gewekt is biedt de mogelijkheid een massa-basis voor deze organisatorische kernen tot stand te brengen. Grote aandacht moet besteed worden aan de pogingen om sociaal-democratische en moderne arbeiders in de strijd te betrekken, omdat deze veelal in woningen gehuisvest zijn, die onder de huurtoeslag vallen. Wil men reëel de eenheid met deze proletariërs verwekelijken, dan dient men ook in dit deel van de strijd naast hen en niet naast de kleine huishouders te gaan staan. Het is waarlijk geen wonder, dat Lindeman, dat het NVV zijn bekende parool uitgaf. Immers hier zijn het niet in de eerste plaats de arbeiders uit krotwijken, die getroffen worden, doch vooral de grotendeels modern georganiseerde arbeiders, uit de woonblokken in de nieuwe wijken. Lindeman moest die arbeiders door een radicaal parool tevreden stellen. Hij is natuurlijk niet van plan dit door te voeren. Daarvoor moet de revolutionaire zelfwerkzaamheid van de proletarie de massa's georganiseerd worden. Bij de eerste pogingen tot organiseren van woonblokcomités hebben wij de ervaring opgedaan, dat vooral soc. democratie arbeiders geneigd zijn aan deze vorm van actie deel te nemen. Trouwens, ook de CP-arbeiders volgen de verderfelijke tactiek van hun partij "leiding" niet volledig op. Wij sagen daarvoor dagen een convocatie voor een huishoudelijke vergadering van de sectie Oosterpark, waarin o.a. het volgende wordt gezegd:

"Partijgenoten, wij mogen niet achterblijven, maar moeten zorgen, dat in onze buurt de gemeenschappelijke strijd tegen de Colijnregering tot stand wordt gebracht."

In DE TRIBUNE dus afwijzen van het parool, in hun vergaderingen schelden tegen en verdichtingen van de arbeiders van het comité van verzet, en, omdat zij vrezen, dat de arbeiders toch het parool van het comité zullen volgen en daarvoor de organisatorische oplossing tot stand zullen brengen, volgt nu deze dubbelzinnige verklaring in een convocatie. Verklaring, die vloes nog vis is, die tot niets bindt, die dus door het schijnbaar in de richting gaan van de oplossingen van het comité, in werkelijkheid tracht de oplossing te torpederen. De arbeider, die ons deze convocatie toonde, deed dit, om te bewijzen, dat de CIL zich niet tegen de vorming van woonblokcomités verzet. De manier waarop deze arbeider op de convocatie reageerde, bewijst hoe verwarrend-stichtend de parolen en de tactiek van de CPN in deze is.

De reële mogelijkheden voor de verwekelijking van massa-actie zijn er dus. Het comité van verzet heeft de taak deze mogelijkheden uit te buiten en de actie daardoor te verwekelijken. Voldoet het, door gebrek aan inzicht en door leeghoofdig gebraai, niet aan deze taak, dan zal ook dit comité voor de werkelijke actie tegen de plannen van het hongerkabinet, geen betekenis hebben.

De gemeenste aanval op het comité, werd tot dusver geïgnoreerd door de OWO. Nadat de door ons geschetste poging om de arbeiders achter hun standje te krijgen mislukt was, kwamen de leiders van de OWO tot het giftigste, dat men in de arbeidersbeweging kent: l e u g e n en d o e n u n c i a t i e.

Men lees de volgende citaten uit EET SIGNAAL van 12 dezer:

"Men was in een discussie aan het stempellokaal Rustenburgerstraat overeengekomen, dat een delegatie van een aantal stempelaars naar het bestuur van het Com. tot beh. der belangen van eng. werklozen zou gaan met een schrijven, dat die discussiegroep, in samenwerking met genoemd comité een protestvergadering wenste te beleggen. (Dit voor het eerst na een achtjarig bestaan) En in deze delegatie onze kam. Slagt op te nemen. Onze kam., vertrouwend op de ernst van deze zaak en verheugd, dat eindelijk na acht jaar de theorie dezer lieden aan de praktijk gekoppeld zou worden, greep dit voorstel gretig aan en overhandigde, namens een aantal kameraden, het voorstel aan het Bestuur van het Werklözen Comité..."

Ma verder:

"Men zei maar met een glasharde kop, dat wij als OWO van het feit, dat Slagt in de delegatie gekozen, zijn bestuur snel ingelicht zou hebben, gretig gebruik zouden hebben gemaakt om zo spoedig mogelijk een openbare vergadering te beleggen."

B3

Wie goed leest, ziet in deze twee citaten uit het orgaan van de OWO een volkomen bevestiging van onze lezing. Maar wij vragen: wat is dit alles voor gedraai? Er is geen schrijven aan de OWO gericht. Als deze lieden beweren, dat dit wel het geval is, waarom heeft de voorzitter van de vergadering dan de arbeiders van het latere "comité van verzet" niet onmiddellijk de mond gesnoerd door dit schrijven voor te lezen? Hij kon dit niet, omdat zulk een schrijven alleen maar bestaat in de fantasie van den leugenaar, die dit praatje produceerde. Van begin af aan waren lieden van onze groep bij alle genomen besluiten tegenwoordig. Onze kameralen hebben elk voorstel en naar de OWO of naar het WOC te gaan onmiddellijk bestreden. Voorstellen in die richting werden verworpen. Slagt en de andere hebben daarom hun opdracht niet uitgevoerd. Hebben zich aan een genomen besluit niet gehouden.

Wat wil men verder? Het eerste citaat is eveneens bevestigd de juistheid van onze beschuldiging. En wellicht wil de slimme J.Gr., die de namen van arbeiders publiceert maar zichzelf achter een afderting verborgt (evenals "Dwarslijker", die in hetzelfde orgaan schrijft en evenmin voor zijn identiteit durft uitkomen) wellicht wil dus deze slimme J.Gr. ons eens vertellen, hoe Sondagmiddag tot het houden van de vergadering werd besloten, Slagt werd uitgenodigd om te spreken en deze maandagmiddag nog van deze hele vergadering niets afwist. Is dit een erkenning dat Slagt de arbeiders trachtte te bedonderen? Wat is dit voor een wammet van leugens en uitvluchten? En wat heeft deze scheikende en denuncierende "flik" nu eigenlijk zelf voor onlessingen in de strijd tegen Colijn aan te geven? Staat hun uitdrukking: "Handlangers van de bourgeoisie", misvatting of de "leiders" van de OWO en de bladheren J.Gr. en Dwarslijker?

Deze OWO is een volkomen onbetekend groepje, dat niet het minste nieuwe geluid, of nieuwe idee brengt, en trachten als zij is aan een miserbare onderlinge heibel in het WOC. Gaf de CRIDUM, in zijn bestrijding van het comité van verzet, nog alleen maar aanwijzingen in het algemeen; het OWO-blaadje is nauwkeuriger en noemt enkele arbeiders van het comité met naam. Deze nobele publicatie wordt natuurlijk verbedigd met de bewering, dat men voor "onverantwoordelijke, arbeidersvijandige elementen" wil waarschuwen. We kennen de wijs en we kennen de toek. Het dergelijke fratsen laat zich tot slotte elk verraad verborgen. Maar: een slang, blijft een slang en verraad, blijft verraad.

Wij zouden aan dit alles geen woorden wil gewent hebben, ware het niet, dat een van de arbeidersgroepen, die op dezelfde wijze als het raden-kommunisme door infame laster vervolgd wordt, in het geding betrokken is. Wij bedoelen de RSAP. Elke kritiek van die kant wordt door de OWO afgedaan met aantijgingen tegen Trotsky en Sneevliet, dat beweren, dat zij agenten van de contra-revolutionaire krachten zijn. De RSAP kent dus deze valgelijke methode door en door. Wij menen daarom, dat juist zij in de eerste plaats verplicht is zo scherp mogelijk op te treden tegen eventuele lieden, die deze valgelijke methode willen navolgen. Men zou al bijzonder goed moeten zijn om niet onmiddellijk in te zien, dat het product van "Dwarslijker" van een RSAP'er afkomstig is. Is dit zo, dan zijn er dus RSAP'ers, die verraad, laster en leugen voor hun rekening nemen. Die moeten aan denunciatie. De RSAP is aan haar proletarische oor verplicht tegen zulke lieden maatregelen te nemen. Wij wachten af.

Ten slotte nog dit: Voor het ernstige raden-kommunisme zijn uit deze actie, zoals wij reeds schreven, een aantal belangrijke lessen te trekken. Enkele dier lessen hebben we reeds van ons standpunt behandeld. Belangrijk is nog, dat vastgesteld kan worden, dat de bewuste leugen, die jaar in jaar uit ontrent het raden-kommunisme is verspreid, n.l. dat het raden-kommunisme buiten de reële strijd zou staan, bij grote groepen van arbeiders in Amsterdam een geveelige indruk heeft gemaakt. In de praktische strijd, in de pogingen, de klasse op de revolutionaire platform te verenigen tegen het honger-offensief van de Colijnregering, staan raden-kommunisten in de voorste linie. Het ernstige raden-kommunisme kan, als rekening wordt gehouden met de praktische eisen van massale activiteit, in de toekomst de leidende gedachte van de werkelijke actief-revolutionaire strijd worden.

Komen de onderscheiden raden-kommunisten in Amsterdam en in het land de nodige lessen uit dit alles trekken.

(21. Aug. 1933)

*

*

*

B3

A3

B4

A4

B5

A5